

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter: Hierbij open ik deze openbare raadsvergadering. En ik heet natuurlijk een iedereen hartelijk welkom, de raadsleden, collegeleden, de ambtelijke ondersteuning, publiek, pers en alle volgers ook via internet bij deze openbare raadsvergadering. Er is een bericht van verhindering ontvangen van twee raadsleden. Mevrouw Van Vliet van de fractie van Echt voor Ridderkerk en mevrouw Ripmeester van de fractie van de PvdA/GroenLinks. Verder zijn er geen afwezigen te melden en dat brengt dat wij met elkaar vanavond vergaderen met 27 aanwezige raadsleden. Daarmee bestaat quorum zodat we daadwerkelijk ook aan de slag kunnen en dat is mooi. Ik heb ernaar uitgekeken, u hopelijk ook. Laten we met elkaar er ook een constructieve vergadering van maken. Dan ga ik met uw welnemen over tot het vaststellen van de agenda. En de vraag die ik dan ook in de midden neerleg is of u zich bij de agenda kunt vinden? Mevrouw Van Nes.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Ik ga weer één keer corrigeren. Graag Van Nes-de Man. Een beetje mijn artiestennaam maar die hou ik er graag in. Ik wilde vragen of het agendapunt van de Rekenkamer naar voren gehaald zou kunnen worden? Want in verband met mensen die op de publieke tribune zitten. Dus dat die dan naar agendapunt 5 of zo zou kunnen?

De voorzitter: De vraag die ik dan dus bij u neerleg, of er iemand zich niet in dat voorstel kan vinden? Even negatief geformuleerd maar dat maakt het denk ik ook duidelijk. Iedereen het daarmee eens? Dat betekent dus dat we agendapunt 8, Rekenkamerrapport Ridderkerk Participatie en Omgevingswet behandelen na agendapunt 4, dat is de lijst van ingekomen stukken. Dan doen we dat conform verzoek. Dank u wel.

2. Vragenuur voor raadsleden (artikel 42 Reglement van Orde)

De voorzitter: Dan gaan we over tot het vragenuur voor raadsleden en bij mijn weten zijn daar drie vragen binnengekomen. En ik geef als eerste het woord dacht ik aan mevrouw Ripmeester over fietsveiligheid maar ik verneem graag ook eventjes wie daarvoor in de plaats zat. Mijnheer Rijdsijk, aan u het woord.

De heer Rijdsijk: Dank u wel, voorzitter. Onze fractie vraagt aandacht voor twee berichten die te maken hebben met fietsveiligheid van ouderen en schoolkinderen. Het eerste bericht betrof de melding van het CBS dat het aantal verkeersdoden op het hoogste niveau is sinds 2008. Het aantal dodelijke slachtoffers nam het sterkst toe onder fietsers van 75 jaar of ouder. Een kwart van alle fietsdoden verongelukte zonder botsing. Het tweede bericht betrof de verkeerssituatie in de Waldeck Pymontstraat, het straatje achter Dillenburgplein waar veel schoolkinderen doorheen fietsen. Een vrachtwagen heeft daar door onhandig gemanoevree twee auto's beschadigd en omwonenden melden dat er vaker zeer risicovolle situaties zijn. Onze vragen. Eén, is het college bekend met deze berichten? Twee, wat zijn de cijfers voor Ridderkerk, kunt u de lokale situatie schetsen? Vraag drie, het college zet zich in om de fietsveiligheid te verbeteren, risicosituaties en locaties zoals de rotonde Vondellaan, Vlietlaan zijn in beeld gebracht. Hoe staat het met de uitvoering van al eerder gepresenteerde ambities? De vierde vraag, welke locaties hebben prioriteit? En de vijfde en laatste vraag, overweegt het college naar aanleiding van de recentste cijfers en inzichten aanvullende maatregelen en acties en zo ja, op welke locaties? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Rijdsijk. Het woord is aan wethouder Meij.

De heer Meij: Ja, dank u wel, voorzitter. Het zijn inderdaad zeer actuele vragen. De afgelopen week, weken speelt inderdaad de hele discussie landelijk over verplichte fietshelm. Dat gaat natuurlijk ook over de analyse dat er veel oudere fietsers een ongeluk krijgen en ook soms dodelijk verongelukken. Dus die vragen passen helemaal in dat beeld en in die discussie. Is het college bekend met deze berichten? Het zijn eigenlijk twee berichten. Nou, uiteraard, die cijfers dat het niet goed gaat met het aantal verkeersdoden in het algemeen en dan specifiek nog het aantal verkeersdoden bij fietsers, dat is bekend. Wat niet bekend is, is dat die straat achter Dillenburgplein, de Waldeck Pyrmontstraat, dat dat nu tot problemen leidt. Dat is, dat hebben we helemaal nagevraagd, bij ons niet bekend. Dus dat daar, de vraag was ook of daar wel heel veel schoolkinderen fietsen. Maar goed, dat zouden we nog een keer kunnen monitoren. Wat zijn de cijfers voor Ridderkerk en kunt u de lokale situatie schetsen? In de afgelopen vier jaar zijn er twee dodelijke ongelukken gebeurd met oudere fietsers. Er is een 81-jarige fietser overleden bij een aanrijding met een personenauto op het kruispunt Rotterdamseweg/Rijnsingel A38. Toen was het regenachtig weer en een beetje schittering op het wegdek. En er is een 88-jarige fietser op een e-bike overleden bij een aanrijding met een personenauto op de Jonkheer Van Karnebeekweg. Dus dat hebben we kunnen achterhalen. Dan vraagt u of het college zich inzet. Nou, eigenlijk gaat u daarvan uit, maar wat heeft het college dan gedaan de afgelopen jaren? We hebben een aantal, een behoorlijk aantal paaltjes weggehaald op fietspaden. Dat zijn er tientallen. Want het zijn juist die eenzijdige ongelukken waar fietsers vaak last van hebben dus eigenlijk door in een ongeluk geraken. Heeft ook weer een andere kant. Vandaag werd ik bijvoorbeeld gemaïld, er is een aantal paaltjes ook weggehaald bij de Kersingel. Maar die paaltjes stonden daar natuurlijk niet helemaal voor niks, dat was natuurlijk om auto's tegen te houden. Nou, die auto's, vooral bestelbusjes gaan vervolgens dus weer door dat soort doorgangen. En wat we daar nu van plan zijn op al die plekken waar dit gebeurd is om er dan een verkeersbord neer te zetten, een verplicht fietspad van te maken en het gewoon verboden te verklaren voor auto's. Maar dus die paaltjes hebben we bij tientallen weggehaald bij een heleboel wijken. As- en kantmarkeringen, dat betekent eigenlijk dat je op het fietspad duidelijk maakt wat het middenstuk is en wat de berm is. Zodat je niet per ongeluk in die berm terecht komt, je stuur kwijtraakt en verongelukt. We zijn nu bezig met die top 20. Die heeft de raad ook vastgesteld met risicoplekken. En we hebben de eerste locaties laten onderzoeken door een bureau dus die worden nu in beeld gebracht en daar gaan we nu straks aan werken. En het vervolgonderzoek voor de andere vijftien, want we doen er vijf per jaar, dat is nu uitgezet. Dus we zijn er echt hard mee bezig. En met name ook voor fietsers brengen we ook onderborden aan waarin we duidelijk maken dat het of een tweerichting fietspad is of dat er van twee kanten fietsers kunnen oversteken. Dus op die manier proberen we ook automobilisten maar ook andere fietsers daar attent op te maken. Welke locaties hebben prioriteit? We willen toch vooral vasthouden aan die top 20 die we hebben vastgesteld want anders wordt het natuurlijk een beetje een ratjetoe. Maar tegelijkertijd gaan we ook steeds kijken waar het dan acuut misgaat. Dus het is niet zo dat we dan eigenlijk onze ogen sluiten. En één voorbeeld daarvan is op grond van een aantal ongevallen, mensen die daar gevallen zijn. En dan praat ik even over dat stuk bij de verbindingsweg Populierenlaan bij het viaduct, waar gaten in het fietsdek zaten. Die zijn toevallig deze week ook weer dichtgemaakt. Dus dat blijft tegelijkertijd het aandachtspunt. En overweegt het college een andere aanpak? Dat is niet het geval want wij zijn juist al heel ambitieus bezig. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Meij. Geeft dit nog aanleiding voor aanvullende vragen? De heer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Wethouder, bedankt voor de zeer uitgebreide beantwoording. Nog één aanvullende vraag. U zegt, ja, de problemen in de Waldeck Pyrmontstraat die zijn ons niet bekend maar we kunnen dat wel monitoren. Als u dat zou willen doen, heel graag. En wellicht is het ook een idee, ja, als ik de mensen dan met u in contact breng. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Rijdsdijk. Zijn er nog andere vragen vanuit de raad? Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Allereerst, wethouder, er zijn flexpalen en allerlei varianten op die harde paaltjes, middenscheiding. Want ik herken het ook op Rijsoord, dat mensen dan gewoon het fietspad pakken met de auto als je het paaltje weghaalt. Mijn aanvullende vraag is, is het ook misschien een idee om eens na te denken of dat er iets op gedrag gedaan kan worden? En gedrag is niet het goede woord, ik weet niet precies hoe ik het zeggen moet maar jonge schoolkinderen krijgen ook een soort fietsles. Is het een idee als je vanaf 70, 75 nog eens een e-bike koopt, dat je er dan nog aan moet wennen dat er eventjes een soort ... Ja, dat je om leert gaan met zo'n fiets want dat is simpelweg waar het vaak op fout gaat. Ze zijn te snel, sneller en als je daar niet mee om kan gaan, dat geeft ongelukken. Dus ik weet niet of dat daar misschien eens over nagedacht kan worden?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nes-de Man. Nog anderen? Nee. Dan is het woord aan wethouder Meij.

De heer Meij: Nadenken kan natuurlijk altijd. Er zijn doortrap fietscursussen, dat is met name bedoeld ook voor ouderen. Ik dacht ook dat we als Ridderkerk daaraan meededen maar het is inderdaad een aandachtspunt, ja.

De voorzitter: Daarmee sluiten we deze vraag af. Waarvoor dank. En dan gaan we over naar de volgende en dat is een vraag van de heer Westbroek van de Partij 18PLUS over woningen aan de Blaak. Aan u het woord.

De heer Westbroek: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zou bijna zeggen, de ruïnes aan de Blaak inmiddels. Ik heb een vijftal vragen. Wanneer worden de huidige gebouwen gesloopt? Wordt er bij de sloop rekening gehouden met de aangenomen motie? Zijn er inwoners die ook kenbaar hebben gemaakt dat ze juist willen dat Wooncompas doorpakt met dit project? Hoe heeft Wooncompas als een van de belangrijkste stakeholders van de gemeente gereageerd op het stilleggen van de bouw door hun toedoen? En waarom duurt het zo lang voordat ze weer aan de slag gaan? Dat waren ze, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan de wethouder, de heer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, wanneer worden de huidige gebouwen gesloopt? Ik zou bijna zeggen, ik wou dat ik het wist want dat hangt van een tweetal zaken af op dit moment. Zoals u weet hebben we de sloop stilgelegd omdat niet zorgvuldig werd omgegaan met het groen in het beschermd groengebied aldaar. Wij verwachten van Wooncompas een bomenbeschermingsplan voor alle bomen in dat gebied voordat we die bestuursdwang opheffen. Daar wachten we nu nog op. Daarnaast is het zo dat uw raad een motie heeft aangenomen, waar u ook naar verwijst, waar iets over groen maar ook nadrukkelijk iets over gezegd dan de huizen aan de Benedenrijweg en aan de Kerksingel. Dus ook Wooncompas zal nog met een sloopveiligheidsplan moeten komen waarin nadrukkelijk is aangegeven hoe de veiligheid van die panden wordt gewaarborgd. Dat zijn twee documenten waar we op dit moment nog op wachten. Wel is het zo dat, en dan, ja, lopen de antwoorden misschien een beetje door elkaar heen, we hebben recent ook gesproken samen met Wooncompas met bewoners aan de Wolbersstraat aan de overkant. Die willen heel erg graag dat het zo snel mogelijk gesloopt wordt. Dat wil op dit moment Wooncompas en de gemeente ook. Dus we zitten in ieder geval wel met elkaar op één lijn dat er nu vaart gemaakt moet worden. Alleen die vaart mag niet ten koste gaan van de zorgvuldigheid. Nou, we hebben richting bewoners de wens uitgesproken dat we hopen dat het toch wel met een, nou ja, richting de zomervakantie als het even kan

gesloopt zal zijn. Dat is geen toezegging die ik u doe, dat is alleen een weergave van wat we als wens ook richting de bewoners aan de Wolbersstraat hebben uitgesproken en dat is ook de lijn waar Wooncompas en gemeente nu op zitten. Wordt er rekening gehouden met het groen? Ja, ik denk dat ik dat voldoende heb. Juist het groen is de reden dat het nu, een van de redenen dat het nu stilligt. Bewoners die willen doorpakken. Jazeker, de Wolbersstraat maar ook van de, aan de Benedenrijweg. De situatie is nu zodanig dat het blijkbaar bij onze jeugd nogal eens uitlokt om het laatste beetje glas wat er nog in zit er ook maar uit te gooien. Ze gooien helaas wel eens mis en dan komen stenen ergens anders terecht. Dat is natuurlijk onwenselijk. Maar ook de gebouwen zoals ze er nu bijstaan geven reden tot, nou, zo willen we het niet. Uiteindelijk moet er iets moois nieuws komen maar de eerste stap is om in ieder geval te zorgen dat dit plat gaat. Hoe heeft Wooncompas gereageerd? Ja, ze hebben het ter kennisname aangenomen en ze zijn aan de gang gegaan om de gebreken die we geconstateerd hebben te herstellen. Daar wordt aan gewerkt. Er is vanuit Wooncompas geen bezwaar of iets dergelijks gemaakt tegen de stillegging. Nou, en waarom het zo lang duurt is dat een aantal zaken toch even tijd nodig hebben om het goed te doen. De bestuursdwang moet ook door het college worden opgeheven dus dat is niet zoiets van het rapport is goed, gaan, daar moet ook even een proces voor doorlopen worden. Maar we zijn nu ook als college regelmatig en indringend met Wooncompas in gesprek om hier werk van te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Westbroek, geeft deze beantwoording nog aanleiding voor vervolgvragen? Dat is niet het geval. Anderen? Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Dank u wel, voorzitter. Onlangs heeft het college een gewijzigde vergunning verstrekt voor dit plan naar aanleiding van het advies van de bezwarencommissie. Het college kiest er daarbij voor om de vergunning juridisch kloppend te krijgen. Maar dat is natuurlijk niet de reden dat de omwonenden hun bezwaar hadden ingediend. In hoeverre heeft het college overwogen om na dat advies van de bezwarencommissie de plannen aan te passen om bewoners enigszins tegemoet te komen?

De voorzitter: Ik zag ook nog de hand omhooggaan van de heer Rijsdijk.

De heer Rijswijk: Dank u wel, voorzitter. Twee aanvullende vragen. De wethouder die sprak over het bomeneffectplan. Daar is in december ook al over gesproken. Heeft de wethouder een idee waarom het zo lang duurt voordat Wooncompas dat voor elkaar krijgt? En mijn andere vraag, hij sprak over het veiligheidsplan voor de bouw- en sloopwerkzaamheden. In de eerdere motie is ook gevraagd om trillingsmeters en een nulmeting om de scheefstand te bepalen, maakt dat ook onderdeel uit van dat plan? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Even doorbordurend op de vraag van mijnheer Kooijman, die kwam deels overeen met mijn aanvullende vraag. Klopt het dan dat het nu stilgelegd is omdat de bewoners in het gelijk gesteld zijn waar het gaat om een bestemmingsplanwijziging die niet correct is uitgevoerd? Gaat het plan dan terug naar de tekentafel en komt het opnieuw ter inzage te liggen met de aanpassing die gevraagd wordt? En wordt dan in dat plan ook uitgebreide participatie met inwoners ook aan de Kerksingel meegenomen? Dat zijn mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder, drie aanvullende vragen. Aan u het woord.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik begin even met de vraag van mevrouw Van Nes want dit zijn nou juist de zaken waarom er zo ontzettend veel verwarring over dit plan ontstaat. Mevrouw Van Nes die heeft het over een bestemmingsplanwijziging die niet correct is uitgevoerd. Er is daar geen bestemmingsplanwijziging. De flat die daar gerealiseerd wordt past binnen het bestemmingsplan en daar heeft de gemeente een omgevingsvergunning voor afgegeven. Op die omgevingsvergunning is bezwaar gemaakt, daar heeft de bezwaarschriftencommissie op geadviseerd en het college heeft het advies van de bezwaarschriftencommissie overgenomen. De bezwaarschriftencommissie heeft geadviseerd dat het plan niet ongewijzigd, de vergunning niet ongewijzigd in stand kon blijven op een aantal punten en op de punten waar het niet ongewijzigd kon blijven is het gewijzigd. De heer Rijsdijk, waarom het zo lang heeft geduurd? Ja, dat komt omdat wij al twee keer een plan hebben gehad waar wij niet te spreken waren over de kwaliteit. Dus die hebben we teruggestuurd. En ja, dan moet er weer wat extra's gebeuren. En wat betreft de nulmeting en de trillingsmeting, ja, dat is nadrukkelijk onderdeel van het veiligheidsplan wat opgeleverd moet worden.

De voorzitter: Dank u wel. En voordat we naar de laatste vraag gaan vind ik het toch belangrijk om even te ...
De heer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, ik kan het mis hebben maar volgens mij heb ik nog geen antwoord op mijn vraag gehad of de wethouder heeft het in zijn andere antwoord verstopt gedaan.

De voorzitter: Nou, misschien is het nog goed als de wethouder daar nog even kort op reflecteert en dan wil ik het onderwerp afsluiten.

De heer Van der Duijn Schouten: Nou, voorzitter, ik heb daar wel degelijk op gereageerd want ik heb aangegeven dat wij conform het advies van de bezwaarschriftencommissie de vergunning hebben gerepareerd waar de bezwaarschriftencommissie aangaf dat die gerepareerd moest worden. Wat ik al zei, de bezwaarschriftencommissie heeft gezegd, de vergunning kan niet ongewijzigd in stand blijven en de wijzigingen die voorgesteld zijn hebben wij allemaal doorgevoerd en daarmee een herstelde vergunning afgegeven.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij zo straks door naar de laatste vraag die op het lijstje staat. Maar ik vind het nog even belangrijk om te benoemen dat oorspronkelijk er ook een vraag lag van de heer Ros ten aanzien van wapenvondsten. En vandaag hebben wij even onderling afgestemd dat u die vraag naar uw mening ook intrekt dus daarmee is dat ook op die manier afgerond. Maar is het ook wel goed om dat met elkaar nog even te hebben vastgesteld. Dan als laatste vraag de vraag van de heer Mijnders over de bomenkap door Wooncompas.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Een tijdje terug liep ik door de Muziekbuurt te Slikkerveer en tot mijn spijt zag ik dat er meerdere beeldbepalende bomen daar waren omgezaagd. Op 13 april verscheen hierover ook een artikel in De Combinatie en dit keer over boze bewoners uit Bolnes dat verschillende bomen waren omgekapt en dat juist tijdens de broedtijd. De verantwoording van het beheer en onderhoud maar ook voor het kappen van deze bomen ligt bij Wooncompas zelf. Hierover hebben we als CDA-fractie de volgende drie vragen. Allereerst hadden deze bomen omgekapt mogen worden? Hierbij ook rekening houden met het broedseizoen. De tweede vraag, heeft het college de inspectierapporten al ontvangen van Wooncompas en zo ja, blijkt hieruit dat de bomen inderdaad omgezaagd mochten worden? En de derde vraag is, welke afspraken zijn er gemaakt met Wooncompas als het gaat om bomenkap over zowel het inlichten van de gemeente als het inlichten van de bewoners? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Het woord is aan wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Ja, hadden de bomen gekapt mogen worden ook rekening houdend met het broedseizoen? Nou, u stipt daar inderdaad twee zaken aan die in deze relevant zijn. Om de bomen te kappen moet er een inspectierapport komen over de staat van de bomen en dat er een reden is om ze te kappen. Die inspectierapporten die zijn er, die hebben we ook ontvangen, die zijn beoordeeld. Bomen gingen een gevaar vormen voor de omgeving wegens zaken als wortelrot. Dus ja, die inspectierapporten zijn er, die hebben we. In het broedseizoen moet er tevens gekeken worden dat er op het moment van kappen geen vogels nestelen in de bomen. Dat is ook gebeurd door de partij die de bomen heeft gekapt dus er is een onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van nesten in de bomen. Nou, uw tweede vraag over de inspectierapporten, dat heb ik net beantwoord, die zijn er en die hebben we gehad. De afspraken met Wooncompas over de communicatie bewoners. Nou, dat is wel een punt van aandacht, daar moet duidelijk ook verbetering in komen. Daarover voeren wij ook op dit moment het gesprek met Wooncompas, dat het in een volgende situatie niet tot de onrust leidt die we nu net zoals u hebben ervaren. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Mijnders, heeft u nog vervolgvragen?

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ja, nog eentje en daar komen we later op de avond ook nog op terug. Maar goed dat de wethouder ook in gesprek gaat met Wooncompas. Maar is het ook mogelijk dat dit soort afspraken rondom participatie, rondom bomenkap ook allemaal in de prestatieafspraken met Wooncompas komen? Dank u wel.

De voorzitter: Zijn er nog andere vragen? Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Is er ... Heeft Wooncompas geen vergunning nodig voor het kappen van grote oude bomen?

De voorzitter: Een korte vraag. Geen andere vragenstellers? Dan is het woord aan de wethouder.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, of hier afspraken over gemaakt kunnen worden met Wooncompas in de prestatieafspraken. Nou ja, die moeten zoals u weet hernieuwd worden. Daar wordt nu het gesprek over gevoerd ook met uw raad dus dat is zeker een suggestie die daarin meegenomen kan worden. Volgens mij gaat u binnenkort ook nog een keer bij Wooncompas langs dus schroomt u vooral niet om het ook daar nog eens een keer te benoemen en de gevoelens die u als raad hierbij heeft. En de suggestie om het mee te nemen, nou, die zal ik ook meenemen in de totstandkoming van die nieuwe woningbouwafspraken. Ja, voor sommige bomen moet een vergunning en de vergunningaanvraag moet dan gepaard gaan met een rapport, een inspectierapport. Op basis van het inspectierapport wordt dan beoordeeld of de boom inderdaad gesloopt mag worden. En zoals ik in het begin van de eerste vraag al aangaf, hebben wij die inspectierapporten ontvangen en bleken de bomen inderdaad gevaarlijk te worden voor de omgeving of dreigden ze op termijn gevaarlijk te worden en dat is de reden dat ze dan ook gekapt konden worden.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van der Duijn Schouten. Daarmee hebben we het vragenuur met zoveel woorden afgerond. En maar liefst in twintig minuten tijd dus dat biedt perspectief voor vanavond.

3. Vaststelling besluitenlijsten raadsvergaderingen 23 maart en 13 april 2023

De voorzitter: Dan gaan wij met elkaar door naar het vaststellen van maar liefst twee besluitenlijsten van voorgaande raadsvergaderingen namelijk die van 23 maart en van 13 april 2023. Mijn eerste vraag is of de besluitenlijst van 23 maart kan worden vastgesteld? Ik zie geen handjes omhoog. Bij deze. Dan een vervolgvraag of de besluitenlijst van 13 april 2023 ook kan worden vastgesteld? Ook dat is gebeurd. Waarvoor dank.

4. Lijst van ingekomen stukken

De voorzitter: Gaan wij door naar de lijst van ingekomen stukken. Kan de lijst van ingekomen stukken worden vastgesteld? Ook dat is het geval. Kijk, dat gaat mooi.

8. Rekenkamerrapport Ridderkerk Participatie en Omgevingswet

De voorzitter: Dan gaan we nu conform besluitvorming van zo even geleden bij de vaststelling van de agenda over tot behandeling van het Rekenkamerrapport Ridderkerk Participatie en Omgevingswet, op de oorspronkelijke agenda aangeduid als agendapunt 8. En u heeft in voorgaand stadium besloten dat dat ter debat gaat. Een eerste termijn van maximaal vier minuten geldt en een totale behandeltermijn van zestig minuten. De eerste inventarisatie die ik mag doen als voorzitter is even langs te gaan wie daar het woord over willen voeren? Mevrouw Van Nes-de Man, de heer Rijdsijk. Moet ik even goed even kijken. De heer Verweij, mijnheer Borst, de heer Kloos, de heer Westbroek, mevrouw Kayadoe, de heer Mijnders en mevrouw De Wolff. Ben ik niemand vergeten? Mooi. Dan wil ik graag het woord geven aan mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Allereerst even dit. Namens Burger op 1, burgemeester Oosterwijk, ook vanaf hier nog eens van harte gefeliciteerd met uw benoeming. Wij, Burger op 1, ik ben blij met u als burgemeester en ben ook zeker blij met u als nieuwe voorzitter van onze raad en kijk uit naar een constructieve samenwerking. Ik leg de lat meteen hoog maar dan weet u het vast. Dan ga ik nu beginnen. De Rekenkamer. Rekenkamer, de complimenten, u heeft de vinger op de goede zere plek gelegd. En dat is nog eens bevestigd door zeven sprekers in de commissievergadering die hieraan voorafging. Uw conclusie, de huidige invulling van participatie in Ridderkerk is zorgwekkend te noemen. De ambities zijn helder maar de vertaling bevat duidelijk omissies en blijft significant achter bij de ambitie, is stevig en bevestigd voor ons hoezeer dit maar ook hoe vorige colleges worstelen met burgerparticipatie en vooral het loslaten. Burgerparticipatie moet je doen en niet in lijvige notities vatten die in de kast blijven liggen. Ik hou me hier al jarenlang mee bezig en was al betrokken bij de aanjaaggroep destijds. Ook ben ik al jarenlang deelnemer van het wijkoverleg Rijsoord en bezoeken wij ook andere wijkoverleggen omdat Burger op 1 ervan overtuigd is dat je met input ophalen en betrekken van inwoners tot beter en breed gedragen beleid kan komen. Dit passen wij voor onszelf toe op de beleidsstukken die in de raad worden voorgelegd. We heten niet voor niets Burger op 1 en gelukkig wordt dit belang ook onderkend in de Omgevingswet. Dit Rekenkameronderzoek was al afgerond voordat de gemeente het convenant van de wijkoverleggen eenzijdig heeft opgezegd. En toen al is de beperkte invulling van participatie geconstateerd, de participatie is hierdoor juist nog verder uitgehold. Dit terwijl voorzitters vandaag en over alle wijken graag door willen en er een goed convenant aan ten grondslag lag. Als dit dan ook wordt nageleefd ligt er een prachtbasis voor burgerparticipatie in elke wijk. Elk wijkoverleg wordt bemenst door enthousiaste deelnemers die volledig belangeloos hun tijd geven aan het beter inrichten, want meestal betreft het hier ruimtelijke ordening, van hun wijk. Zij weten doorgaans als geen ander de historie en de gevoeligheden van bepaalde zaken, hetgeen bijzonder goed kan bijdragen voor besluitvorming. De wijkoverleggen oude stijl aanvullen met activiteiten als buurttent en e-participatie, waarover gesproken

wordt, is uiteraard prima. Mensen worden mondiger, kennis is volop te googelen en dat gebeurt ook. Geef mensen een rol in hun ruimte en verantwoording in het ordenen en doe iets met hun inzichten. Maak de wijkoverleggen weer tot serieuze gesprekspartners. Bespreek de evaluaties zoals ze voorliggen en evalueer het convenant. Waardeer de gedrevenheid van al die vrijwilligers door met hen in gesprek te blijven en te kijken hoe nu verder zonder vooraf genomen standpunten in te nemen van beide zijden. De speerpunten van alle partijen in onze raad beijkend trek ik de conclusie dat iedereen aangeeft dat inwoners actief betrokken moeten worden bij het maken van beleid en dat burgers ervan op aan moeten kunnen dat politici doen wat ze zeggen. Kortom, de intenties zijn er zeker. Burger op 1 heeft grote zorgen over de rol die de participatie toebedeeld wordt in de Omgevingswet straks. Hoe verplicht is participatie dan nog? In theorie wel maar als je als inwoner het bestuur of projectontwikkelaar daarop wil aanspreken dat het niet naar behoren verlopen is, moet je al snel naar de rechter. De participatie valt of staat dus met tijdig informeren en heldere besluitvorming en hoe en wie moet worden geïnformeerd door de initiatiefnemers. Allemaal zaken die maken dat wij wel behoefte hebben aan een werkatelier. Misschien ook wel met inwoners, om met elkaar goed te weten wat we van elkaar kunnen verwachten na inwerkingtreding van die Omgevingswet. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Keurig binnen de tijd. Dan geef ik het woord aan de heer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. De Rekenkamer heeft met het rapport Participatie en Omgevingswet een kritisch rapport opgeleverd. De algehele conclusie is dat Ridderkerk op het gebied van participatie niet klaar is voor invoering van de Omgevingswet. Dat baart ons zorgen. We hadden veel liever gezien en ook gelezen dat de conclusie van de Rekenkamer was geweest dat we in Ridderkerk de basis goed op orde hebben en hoe we van een 7 een 8 kunnen maken. Helaas is de werkelijkheid op dit moment anders. In de bestuurlijke reactie van het college vallen ons twee dingen op, de scherpe toon en het ontbreken van de spreekwoordelijke hand in eigen boezem. In plaats daarvan wordt er gemopperd over de reikwijdte van het onderzoek en de geselecteerde casussen. De Rekenkamer is op vraag in de commissie duidelijk geweest, dit is binnen de financiële beperkingen waar nu eenmaal elk onderzoek mee te maken heeft, een representatief onderzoek. Bovendien is dit onderzoek in deze vorm ook in andere gemeenten uitgevoerd. Dat roept bij ons een aantal vragen op aan het college. Is het nu echt zo erg om te erkennen dat er zaken beter moeten en dat er tot aan de invoering van de Omgevingswet op het gebied van participatie nog stappen moeten worden gezet? Daar zou Ridderkerk toch niet de enige gemeente in zijn? En misschien nog wel belangrijker, zou de opzet van het onderzoek ook bekritiseerd zijn als de uitkomsten wel positief waren geweest of zou het rapport dan met een grote glimlach zijn ontvangen? De gemeente werkt achter de schermen al langere tijd aan een nieuw participatiebeleid. Onze gewaardeerde oud-fractiegenoot Jilles Soffree is ruim twee jaar geleden net als velen anderen al geïnterviewd op het gebied op wat er beter kan op het gebied van participatie in Ridderkerk. Hij is voor de liefde inmiddels bijna verhuisd naar een andere gemeente maar het nieuwe participatiebeleid laat nog op zich wachten. Een startnotitie is aangekondigd voor later dit jaar. Wat ons betreft zijn de conclusies van de Rekenkamer voldoende aanleiding om wat extra peper in dit proces te stoppen. Voor ons is het daarbij belangrijk dat de aanbevelingen van de Rekenkamer stevig worden verankerd in het nieuwe participatiebeleid en dat ook inwoners nauw worden betrokken bij het vormgeven van dit beleid. Dus geen top-down maar een bottom-up benadering. En ja, daarbij zien wij nog steeds een belangrijke rol weggelegd voor de wijkoverleggen. De kloof tussen de burger en de politiek wordt steeds groter, dan moeten we betrokken inwoners juist koesteren en niet van ons afduwen. Voorzitter, ik ga afronden. Kritiek is nooit leuk maar laten we dat als raad en college zien als een kans om met de aanbevelingen van de Rekenkamer in de hand serieus werk te maken van participatie in Ridderkerk, samen met onze inwoners en op basis van duidelijke kaders. Dus geen participatietraject inmiddels bij het Oosterpark, de Erasmuslaan en de Blaak. Het is het waard want in de toelichting bij de Omgevingswet staat niet voor niets dat participatie, mits op de juiste wijze uitgevoerd,

bijdraagt aan het vergroten van het vertrouwen tussen overheid en burger, of in ons geval de gemeente en de inwoner. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Rijsdijk. Dan is het woord aan de heer Verweij van de SGP.

De heer Verweij: Dank u wel, voorzitter. Het is met de burgerparticipatie in ons dorp zorgwekkend gesteld. Althans, als we de Rekenkamer mogen geloven. In de achterliggende week hebben we kennis kunnen nemen van het Rekenkamerrapport waarin de burgerparticipatie in Ridderkerk over de afgelopen jaren wordt geëvalueerd en beoordeeld. Hoe hebben we dit onderzoek te duiden? De SGP-fractie heeft moeite met de kwaliteit van het onderzoek. Het wetenschappelijk niveau is op een aantal punten bedenkelijk. Niet alleen is de steekproefgrootte van het onderzoek beperkt, de vraag is ook in hoeverre dit rapport representatief is met slechts twee bouwprojecten als onderwerp van onderzoek? Dat neemt niet weg dat de conclusies van het rapport een kern van waarheid kunnen bevatten. De SGP-fractie neemt de aanbevelingen van de Rekenkamer daarom wel degelijk serieus. Wat ons betreft ligt aan dit dossier echter een meer fundamentele vraag ten grondslag. Voordat ik op deze vraag inga nog wel het volgende, wat de SGP betreft is het goed dat de raad reflecteert op het functioneren van de Rekenkamer. Wij als raad hebben hierin een verantwoordelijkheid. Spelen wij voldoende budget vrij voor de Rekenkamer, vragen wij niet te veel onderzoek, zijn onze onderzoeksvragen voldoende duidelijk omschreven? 21 maart jongstleden is in een gezamenlijke bijeenkomst met de Rekenkamer een begin gemaakt om naar dit soort vragen te kijken, maar een vervolg op deze bijeenkomst mag wat ons betreft niet uitblijven. Terug naar de fundamentele vraag die ik al aankondigde. De iedere vier jaar terugkerende verkiezing van de raad door de kiezer is in ons dorp het feest van de democratie. De kiezer geeft ons als gemeenteraad een mandaat om beslissingen te nemen. Wij zijn dus de eerste representant van de inwoners. Wat de SGP-fractie betreft ligt er daarom voor de raad een fundamentele taak om de wensen van onze achterbannen, ongeacht politieke kleur, representatief te verwerken in concreet beleid. Hoewel de volksvertegenwoordiging beslist een dienend karakter moet hebben is het in die context wel de vraag in hoeverre het wenselijk is dat de burger voor iedere beslissing van het gemeentebestuur geconsulteerd wordt. En betekent dit dan ook dat participatie niet geslaagd is als de burger uiteindelijk zijn zin niet krijgt? Een bijkomende complexiteit is het feit dat het doorgaans simpelweg niet mogelijk is om iedereen tevreden te stellen. Wensen van betrokkenen staan nog wel eens diametraal tegenover elkaar. Is het juist dan geen fraaie gedachten dat juist in zulke dilemma's de raad bevoegdheid heeft het pleit te beslechten en richting geeft? Kortom, u merkt het, voorzitter, de SGP-fractie vraagt zich hardop af hoe wij in de nieuwe situatie, als de Omgevingswet is ingevoerd, de burgerparticipatie vorm moeten geven? Ook de Rekenkamer ...

De voorzitter: Ik zie een interruptie van mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, ik deed het voorzichtig. Nee, het mag ook wel aan het eind van het betoog. Ja, maar dat is, straks dan is het van, ik ben klaar en dan gaat die naar de volgende. Dan stel ik hem toch. Hoe staat de SGP tegenover de positie van de weekoverleggen?

De voorzitter: De heer Verweij.

De heer Verweij: Dat voelde u al goed aankomen, voorzitter. Dat komt nog. Dus ik maak mijn verhaal af en dan hopelijk is uw vraag beantwoord. Ik ga verder waar ik gebleven was. Ik zei, de SGP-fractie vraagt zich hardop af hoe wij in de nieuwe situatie, als de Omgevingswet is ingevoerd, burgerparticipatie vorm moeten geven. Ook de Rekenkamer geeft aan dit niet helemaal te weten en nodigt ons als raad uit om te debatteren over deze vraag. Wat ons betreft een goed idee. Ons uitgangspunt is dat participatie in het licht van het hiervoor geschetste nooit meer kan zijn dan het inventariseren van wensen. Wat de SGP betreft zijn een aantal

voorwaarden voor burgerparticipatie glashelder. Ik geef ze u graag mee. Punt één, om te komen tot een geslaagde vorm van burgerparticipatie is een duidelijk verwachtingsmanagement richting de inwoners essentieel. Ten tweede mag burgerparticipatie niet leiden tot een vervaging van raadsbevoegdheden en een vertraging van processen. Ten derde is een vlotte afhandeling van aanvragen van inwoners een must en staan wij voor een slanke, wendbare en efficiënte overheid. Tot slot, een open, toegankelijk, betrokken en servicegerichte overheid is wat ons betreft het doel van de gemeente Ridderkerk. Graag gaan wij in de tweede termijn met u als raad in debat om te bezien hoe naar het rapport van de Rekenkamer wordt gekeken. Wij vragen het college de input mee te nemen in het proces wat reeds in gang is gezet en daarbij in het bijzonder aandacht te geven aan een nieuwe vorm van wijkparticipatie. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Verweij. Dan zie ik nog een hand omhoog van mevrouw Van Nes-de Man, gaat uw gang.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, ik dacht nu, ik wacht maar even tot het eind. Ik ben even benieuwd van hoe de SGP, ik hoor u zeggen, wij gaan niet verder dan meedenken, dan inventariseren, sorry. Dus de trap op de participatieladder die meebesluiten heet, is die voor de SGP ook eventueel aan de orde?

De voorzitter: Het woord is aan de heer Verweij.

De heer Verweij: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik zei in mijn bijdrage al dat wij een zekere frictie zien tussen de raadsbevoegdheid en wat een burger kan vinden. Dus meebesluiten zou onder voorwaarden wellicht mogelijk moeten zijn maar wij vinden het wel belangrijk dat de raadsbevoegdheid zoals die er is, niet geschonden wordt. Dus zoals ik ook in mijn bijdrage schetste, daar waar twee meningen zijn, zal altijd een compromis gevonden moeten worden. En wij denken dat juist die functie van de raad belangrijk is en intact moet blijven. Dus in die zin zijn wij niet tegen meebesluiten maar denken wij dat het wel verdere doordiening vraagt hoe we hier als raad mee om moeten gaan.

De voorzitter: Dat is het einde van een lange zin. Mevrouw De Wolff-ter Beek heeft haar hand omhooggestoken. Aan u het woord.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Dank u wel. Ik wil even nog wat vragen over het vervagen van de raadsbevoegdheid. Ik moet eerlijk zeggen dat ik het een beetje een spannende zin vind. Want tegelijkertijd denk ik, als wij nu aan participatie, actief gaan bezig zijn met participatie gaan er dingen veranderen. In hoeverre zou dat voor u een probleem zijn als wij daardoor wellicht ooit minder raadsbevoegdheden zouden krijgen? Het is belangrijk toch om de inwoner aan het woord te laten?

De voorzitter: De heer Verweij.

De heer Verweij: Zeker. Dank u wel, voorzitter. Ik snap uw vraag maar de opmerking die u van mij citeert, die was in de context van wat een raad moet doen en wat een burger kan zeggen. En ik denk dat onmiskenbaar is dat de nieuwe Omgevingswet meer ruimte biedt aan de burger om inspraak te hebben in besluitvormingsprocessen. Maar tegelijkertijd denk ik dat we ervoor moeten waken dat processen niet vertraagd en gefrustreerd worden. En dat er ook een zekere bevoegdheid bij ons is die in stand moet kunnen blijven om gewoon als raad ons werk te doen omdat wij wel degelijk het mandaat van de kiezer hebben om hem of haar te vertegenwoordigen in het bestuur. En dat is de notie die ik wilde maken met de opmerking die u citeerde.

De voorzitter: Dank u wel. Ik heb een interruptie nog gezien van de heer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. In mijn eigen woorden proef ik bij de SGP toch wel enige terughoudendheid op het gebied van participatie. Tegelijkertijd heeft het college in de bestuurlijke reactie het voorbeeld aangehaald van het woningbouwproject aan de windmolen. Waar inwoners eigenlijk het plan voor de woningen hebben ontworpen, dus echt een hele hoge mate van inspraak daarin hadden. Hoe ziet de SGP dat en ziet de SGP meer ruimte voor zulk soort projecten in Ridderkerk? Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Verweij.

De heer Verweij: Ja, dank u, voorzitter. Ik begin even met de eerste vraag van de heer Rijsdijk hoe wij er nu precies tegen aankijken? Ik denk dat onze grondhouding niet per definitie kritisch is, dan doet u geen recht aan wat wij van participatie vinden. Maar ik denk dat wij ons vooral zorgen maken over de daadwerkelijke implementatie en dat wij om meer doordenking vragen van hoe we dit nu daadwerkelijk met elkaar gaan vormgeven. En ik haalde dat in mijn bijdrage al aan, verwachtingsmanagement naar de burgers is wat ons betreft een heel belangrijk punt want we moeten de burgers ook geen zaken beloven die we uiteindelijk als gemeentebestuur niet waar kunnen maken. Dus met name de verdere doordenking van hoe we dit met elkaar vorm gaan geven, is wat ons betreft nu aan de orde. Temeer daar het college nu ook nieuw beleid aan het uitwerken is op dit punt.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag de hand omhooggaan van de heer Westbroek van Partij 18PLUS. Aan u het woord.

De heer Westbroek: Ja, dank u wel, voorzitter. Bedoelt de heer Verweij ook dat wij ook rekening moeten houden wanneer het gaat om onze bevoegdheid als raad met de groep inwoners die misschien helemaal niet mee wil participeren en van ons verwacht dat wij ook voor die belangen opkomen?

De voorzitter: De heer Verweij, SGP.

De heer Verweij: Voorzitter, dank u wel. Ja, dat is inderdaad de spijker op zijn kop. Wij hebben een vertegenwoordigende functie en we moeten ons ook terdege bewust zijn dat lang niet iedere inwoner een hoge mate van participatie wenst en ons juist ook de bevoegdheid geeft om voor hem of haar beslissingen te nemen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man van Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. We hebben, we hadden een opkomst van bijna 49 procent in Ridderkerk met die verkiezingen dus het democratisch gehalte ligt een beetje op de helft. Wordt daar dan ook op gedoeld met de groep die niet mee wil participeren?

De voorzitter: De heer Verweij, SGP.

De heer Verweij: Tja, dat is een beetje een theoretische vraag van mevrouw Van Nes, een soort what if vraag. Blijkbaar willen die mensen niet participeren want anders hadden ze wel gestemd denk ik dan.

De voorzitter: Dan gaan wij volgens mij als ik het zo allemaal overzie en aanhoor naar de volgende spreker. Die is op het lijstje de heer Borst van de VVD.

De heer Borst: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, er wordt eigenlijk al jaren geëxperimenteerd met participatie, al sinds de late jaren 80, begin jaren 90. Vooruitstrevende bestuurders en ambtenaren proberen om werk te maken van het betrekken van inwoners bij het maken van beleid. Naast steun ondervonden we daarbij ook steeds weerstand en obstakels. En diezelfde weerstand en obstakels, ja, die zijn er vandaag de dag eigenlijk nog steeds. Ambtenaren die vooral hun expertise willen inzetten of bestuurders die het ingewikkeld vinden om zeggenschap echt uit handen te geven. Of gewoon andere actoren die vooral hun eigen agenda willen doorvoeren. Echt luisteren lijkt er dan soms niet meer bij te zitten, eigen meningen en gelijk krijgen des te meer. Het Rekenkamerrapport constateert dat ondanks de heldere visie en doelen op papier, er in de praktijk nog steeds veel elementaire fouten worden gemaakt. Zoals het wekken van verkeerde verwachtingen, het beperkt informeren van inwoners voorafgaand aan een activiteit en een slechte terugkoppeling na afloop. Dit alles zeg ik nu maar om aan te geven dat goede participatie echt ingewikkeld is en de werkelijkheid steeds weer weerbarstig. En toch zal geen enkele wethouder, raadslid, burgemeester in deze zaal beweren dat de rol van inwoners bij ons bestuur en beleid stopt bij het eens in de vier jaar inkleuren van een rood vakje, van een vakje. Daarvoor zijn we het gelukkig allemaal met elkaar eens. Maar veel bestuurders, politici, waaronder ik ook zelf, komen vaak toch nog uit bij een gecontroleerde burgerparticipatie. En dat betekent dat inwoners vrijblijvend adviseren zonder dat de grote lijn van het door de gemeente bedachte beleid daadwerkelijk, nou ja, in gevaar komt. En het zijn die inwoners die ontevreden zijn, afhaken vanwege te weinig invloed op dat beleid. En het kost daarom steeds meer moeite om inwoners te vinden die mee willen doen aan ons participatieproces, en dat terwijl de diversiteit doorgaans al niet al te groot is. En zo gaat het in een land van voldongen feiten, het is participatie hoe we dat niet moeten willen, voorzitter. Koffie, een roze koek en dan de illusie van inspraak. Maar wie dan nu denkt dat mijn betoog een louter negatief beeld wil schetsen, die heeft het mis want we hebben de afgelopen jaren ook een aantal goede voorbeelden gezien van waar het wel goed is gegaan. Bij de inrichting van het Jorisplein konden inwoners en andere betrokkenen hun input geven, waarna het plan ook echt is gewijzigd. En bij de aanleg van wijkspeeltuintjes vragen we omwonenden wat voor speelvoorzieningen zij graag zouden willen zien op zo'n plein en zodoende zijn er pingpongtafels en minitrampolines verrezen. Of neem de ontwikkelingen rondom het Botterhof waar de buurt zo goed betrokken was bij de voorbereiding dat tegen de omgevingsvergunning geen enkel bezwaarschrift is ingediend. Voorzitter, het zijn dit soort projecten die de VVD Ridderkerk doen inzien dat het er niet om gaat dat iedereen zijn zin krijgt maar dat alle inwoners zijn gehoord en er iets wezenlijks kan veranderen aan een plan dat voorligt. En dat betekent wel dat we, als we verder willen komen met burgerparticipatie, we met elkaar de vraag moeten beantwoorden wanneer wij vinden dat die participatie geslaagd is? En dat is een hoogst politieke vraag, de SGP refereerde daar ook al even aan, waar we misschien wel heel verschillend over denken in deze zaal. Maar hij is wel essentieel om daarover een gezamenlijk beeld te vormen. En vanavond neem ik graag alvast een voorschot op die discussie. En in de tweede termijn wil ik daarom ook een aantal punten noemen die wat de VVD betreft echt onmisbaar zijn voor een goede en betekenisvolle participatie. En dat is een cliffhanger, dat mag u best een beetje spannend vinden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor uw betoog, inclusief de cliffhanger. Dan geef ik het woord, althans nadat mevrouw Van Nes-de Man haar vraag heeft gesteld aan de volgende maar u eerst.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u. En mijn vraag is nog even aan mijnheer Borst maar ik wacht nu de eerste termijnen maar gewoon af. Is de VVD, hoe staat de VVD tegenover meebeslissen als hoogste trede op de participatieladder? En ik ben heel benieuwd hoe de VVD nou aankijkt tegen de situatie met de wijkoverleggen zoals die nu ontstaan is en misschien een toekomstbeeld?

De voorzitter: De heer Borst, VVD.

De heer Borst: Ja, volgens mij blijkt uit mijn betoog al dat meebeslissen, dat dat gewoon moet kunnen in bepaalde situaties en dat het ook goed is. En dat we ons als bestuurders kwetsbaar op moeten stellen en ontvankelijk moeten zijn voor de punten en argumenten die inwoners aandragen. Dus daar sta ik hartstikke positief tegenover. En wat de wijkoverleggen betreft, ik ben hartstikke voorstander van die wijkoverleggen, die zijn hartstikke goed. Maar wat de rol daarvan moet zijn binnen ons participatieproces, daarvoor wacht ik toch liever het beleid af waar dit college mee komt en dan gaan we daarover een discussie met elkaar aan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kan ik nu wel het woord geven aan de heer Kloos van Echt voor Ridderkerk.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Als de fractie van Echt voor Ridderkerk kijkt naar ons verkiezingsprogramma dan staat daarin dat wij participatie van bewoners serieus meenemen en altijd terugkoppelen op hun bijdrage. Het rapport van de Rekenkamer geeft aan dat op dit terrein veel winst te boeken valt. Want juist in dat participatiebeleid herkennen burgers zich niet altijd. Als aan hen een voorstel van vier alternatieven worden voorgelegd en de meerderheid van de deelnemers aan dat beraad gaan voor voorstel 3, terwijl het college een voorkeur heeft voor voorstel 2, dan krijgen de bekende aanwezigen later nooit meer te horen waarom het standpunt van de meerderheid toch niet de voorkeur heeft. De burger noemt dat dan terecht, gemiste transparantie. Zie ook bepaalde uitspraken over wijkoverleggen over dit terrein. Bij de Omgevingswet en de daarin plaatsvindende participatie komt het dan zeker weer aan bod. Wij hopen dat de heer De Lange, lid van de Rekenkamer, duidelijkheid mag tegemoet zien over de besluitvorming in de participatieprojecten. En hoe er dan daarna een goed participatieverslag komt, zonder vrees voor welke vorm van censuur ook. Verwijzende naar de vraag van de Partij van de Arbeid welke stappen het college gaat nemen in het proces verwijst wethouder naar de startnotitie. De fractie van Echt voor Ridderkerk hoopt dat het college ook ingaat op de mogelijkheid van een referendum, zoals het Sociaal en Cultureel Planbureau onlangs meegaf als suggestie om de afstand tussen bestuur en burger te verkleinen te onderzoeken. Zeker, je moet er bestuurlijke en politieke lef voor hebben om zo'n referendum te willen gebruiken en het is niet geschikt voor alle onderwerpen, erkent ook Echt voor Ridderkerk fractie. We kijken nu al verlangend uit naar de startnotitie. Dank u wel.

De voorzitter: Ik zie twee handen ter linkerkant omhooggaan en ik dacht dat mevrouw Dirks van PvdA-GroenLinks daar net één fractie eerder was. Of zag ik dat verkeerd? Ah, uw buurman? Ja, dat kan zomaar iets met mijn brilsterkte te maken hebben. Vandaar ook uw verbaasde blik, en terecht. De heer Verweij van de SGP.

De heer Verweij: Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan de heer Kloos van EvR. U zegt dat niet alle onderwerpen even geschikt zijn voor participatie. Kunt u dat misschien een beetje toespitsen, welke onderwerpen zijn naar uw mening wel en welke onderwerpen zijn naar uw mening niet geschikt voor participatie? Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Kloos van Echt voor Ridderkerk.

De heer Kloos: Dank u wel. Een goede vraag en ook een boeiende vraag waar ik op dit moment nog het antwoord niet weet. Want nogmaals, welke onderwerpen zouden geschikt kunnen zijn voor een referendum? Dat zullen we in het democratische politieke debat nog eens een keer moeten uitvinden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan een vraag van mevrouw Van Nes-de Man van Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Het wordt in ieder geval een beetje herhaling van zetten met mijn vragen, toch ga ik ze elke keer stellen. Ik hoor EvR zeggen, de mening van de burger nemen we mee. En dat staat inderdaad in jullie verkiezingsprogramma, ik heb dat even ook nagezocht voor mezelf. Hoe staat u dan tegenover meebesluiten als hoogste trede op de participatieladder?

De voorzitter: Het woord is aan de heer Kloos van Echt voor Ridderkerk.

De heer Kloos: Misschien dat mevrouw Van Nes-de Man even wil zeggen hoe zij dan die participatieladder ziet waarop ik zou kunnen reageren?

De voorzitter: Dat is geen antwoord maar een tegenvraag. En die vraag die ligt dan even bij mevrouw Van Nes-de Man van Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, die participatieladder staat in de stukken genoemd. En je hebt de onderste treden is meedenken, er zit een aantal treden tussen, die kan ik niet uit mijn hoofd benoemen en de hoogste trede is gewoon meebeslissen. En mijn vraag is, hoe staan jullie tegenover meebeslissen?

De voorzitter: Het woord is aan de heer Kloos van Echt voor Ridderkerk.

De heer Kloos: Als wij aan participatie denken dan geven we de burgers de gelegenheid een visie te geven. We hopen dat uit die visie de mogelijkheid komt dat hun wens, de manier waarop zij door wensen te gaan, mee kan worden genomen in het beslismoment van de raad. Maar ik kan mij ook voorstellen dat op bepaalde momenten de raad een andere visie heeft dan wat de meerderheid wenst te beslissen, dat blijft altijd een afweging.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij door naar de volgende spreker en dat is de heer Westbroek van Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Ja, voorzitter. Voorzitter, het is dat ik duurzaam ben ingesteld en dit onderzoeksrapport niet heb uitgeprint, anders had het bij mij al in de blauwe kliko gelegen. De Rekenkamer gaf zelf al aan dat het niet te valideren of extrapoleren valt op heel Ridderkerk. Dat is ook wel logisch met drie projecten waarbij er eentje al direct afviel. Gelukkig zijn er wel een hele vijf participanten geïnterviewd. De Rekenkamer gaf in de commissiebehandeling aan dat dit onderzoek vooral een gevoel is, maar dat ze wel denken dat het gevoel klopt. Ja, voorzitter, zoals sommige hier ook weten beoordeel ik ook wel een scripties. En als ik met diezelfde kritische blik zou moeten kijken, dan zou hier wat mij betreft een rode streep doorheen gaan en dan zou de student opnieuw kunnen beginnen. Ik verwacht van de Rekenkamer ook wel iets meer. De Rekenkamer noemt de huidige invulling van participatie in Ridderkerk zorgwekkend. Ik zou de kwaliteit van dit onderzoek zorgwekkend willen noemen en ik heb het gevoel dat dit ook klopt. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie een aantal handen omhooggaan. Ik geef het woord aan de heer Mijnders van het CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. De heer Westbroek wil een dikke rode streep door dit rapport heen halen. Toch zijn uit dit rapport dertien aanbevelingen gekomen, naar mening van het CDA goede. Als het rapport zo slecht is, welke van de aanbevelingen vindt u nou echt slecht hieruit gekomen?

De voorzitter: Het woord is aan de heer Westbroek van Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Ik zou helemaal geen waardeoordeel willen hangen aan de aanbevelingen of conclusies uit dit rapport. Puur omdat de fundering gewoon zo gammel is dat ik me er, ja, ik zou me er eigenlijk helemaal niet aan wagen.

De voorzitter: Een vervolgvraag even, geef ik ruimte voor aan de heer Mijnders.

De heer Mijnders: Ja, voorzitter, toch nog even doorvragen. Bijvoorbeeld twee aanbevelingen zijn om gewoon, hoe zeg je dat, het plan voor het hulpmiddel bij ambtenaren, hoe die moeten participeren, een beetje haken erbij, die komt uit 2014. Dat is bijvoorbeeld een advies, ga die nou eens vernieuwen. De tweede is bijvoorbeeld voor ons als raad kaderstellend, bijvoorbeeld startnotities. Nou, we zeggen wel met wie we moeten participeren maar op welke manier en welke middelen, dat geven we niet aan. Dat zijn bijvoorbeeld twee tips. Ja, dat zijn toch gewoon goede tips die ook 18PLUS zou mee willen nemen?

De voorzitter: De heer Westbroek, Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Ja, voorzitter, dat zou zomaar kunnen maar dat heeft helemaal niks te maken met het onderzoeksrapport of de kwaliteit daarvan. En dat zijn punten die eerder bij de startnotitie participatiebeleid terugkomen dan hier over de kwaliteit van dit onderzoek.

De voorzitter: Voorzitter of herstel. Ik heb als volgende vraagsteller genoteerd, de heer Bos van de VVD.

De heer Bos: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, kijk, dat er opmerkingen te maken waren over de validiteit en betrouwbaarheid en de generaliseerbaarheid van dit onderzoek, daar hebben we in de commissie al over gesproken. En volgens mij was ik degene die daar nog de meest kritische vragen over heeft gesteld. Maar volgens mij heeft de Rekenkamer ook hand in eigen boezem gestoken, we hebben daar een serieus gesprek met elkaar over gevoerd. De Rekenkamer heeft toegezegd dat ze komen nog met een notitie om die validiteit nog extra te onderbouwen. Daarmee moet volgens mij ook de kous af zijn. En dan stelt de Rekenkamer uiteindelijk een belangrijke vraag, wanneer vinden wij dat participatie dan geslaagd is? En dan zou ik toch nog even van Partij 18PLUS willen horen wanneer zij vinden dat participatie geslaagd is?

De voorzitter: De heer Westbroek, Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Ja, voorzitter, dat vind ik toch ook weer echt een punt wat thuishoort bij de startnotitie participatiebeleid. En ik begrijp de insteek van de heer Borst wel daarvoor. Maar ik heb ook de vraag aan de Rekenkamer in de commissiebehandeling gesteld, stel je voor dat jullie meer budget zouden hebben, zou je het dan anders doen, zou je het overnieuw doen, zou je het breder aanpakken? En het antwoord wat daarop kwam was ook gewoon, nee. Nou, dat vond ik toch ook wel erg zorgwekkend.

De voorzitter: Ik geef de gelegenheid voor een vervolgvraag aan de heer Borst van de VVD.

De heer Borst: Dank, voorzitter. Ja, ik begrijp die opmerking wel maar uiteindelijk gaan wij als raad over de Rekenkamer. De Rekenkamer is voor ons een verlengstuk om ons werk goed uit te kunnen voeren. En als we twijfels hebben, bedenkingen hebben bij het functioneren van de Rekenkamer, dan moeten we daarover met elkaar het gesprek aangaan en het gesprek aangaan met de Rekenkamer. En dan heeft volgens mij de heer Verweij eerder in dit debat ook al aangegrepen daar met elkaar over van gedachten te wisselen, dan moeten we dat maar doen. Maar dat laat onverlet dat we nu toch met elkaar kunnen reflecteren op wanneer wij als

gemeenteraad vinden dat participatie geslaagd is? En hoe wij vinden dat de vlag er nu op dit moment bijhangt als het gaat om participatie? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan de heer Westbroek van Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Ik hoorde geen vraag, voorzitter.

De voorzitter: Dat is uw constatering. Ik ga het eventjes zo afronden op dit moment en wellicht kunt u daar op een later moment nog op terugkomen. Ik geef het woord aan mevrouw Van Nes-de Man van Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Dan ben ik wel benieuwd, wat vindt de Partij 18PLUS dan zelf nu van participatie? En dan ga ik ... Dan stel ik wel het verhaal van mijnheer Borst als een vraag.

De voorzitter: Waarvan akte. Het woord is aan de heer Westbroek van Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Nou, voorzitter, Partij 18PLUS kijkt erg uit naar de startnotitie participatiebeleid omdat wij ook in het coalitieakkoord en het collegeprogramma vervolgens zijn er ook punten uitgewerkt en daar wordt nu aan gewerkt en daar wordt ook in geparticipeerd.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u. Ga ik nog een poging wagen. Dat is geen antwoord op mijn vraag. Wat vindt 18PLUS nu van hoe de participatie gaat? U heeft heel veel commentaar op het Rekenkamerrapport, dat mag, dat is uw mening. Maar dan heeft u ook een mening hoe het in de participatie dan wel gaat, onderschrijft u dit wel, onderschrijft u dit niet? Zeven sprekers in de commissie onderschreven het in ieder geval duidelijk wel.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Westbroek van 18PLUS.

De heer Westbroek: Nou, voorzitter, ik waag me niet aan het onderschrijven van iets uit dit onderzoek. Wat betreft participatie, of wij willen dat het anders kan of beter kan. Ja, anders staat het niet in het partijprogramma, staat het niet in een coalitieakkoord. Vandaar dat het college nu aan de slag is daarmee.

De voorzitter: Voor zover even deze gedachtewisseling. Ik geef het woord nog even aan mevrouw De Wolf-ter Beek als ik het goed gezien heb. Klopt dat? Van de ChristenUnie.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Nee, ik wil me aansluiten bij wat er werd gezegd door de VVD.

De voorzitter: Duidelijk. Dan geef ik het woord nu aan mevrouw Kayadoe Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Het Rekenkamerrapport met betrekking tot participatie ligt voor ter kennisneming. Leefbaar Ridderkerk heeft er kennis van genomen. Wat ons betreft zou dit het kunnen zijn. Aangezien er vier minuten voor de eerste termijn is vastgesteld zullen we er toch iets meer over zeggen. Het is niet het sterkste rapport van de Rekenkamer. Aan de andere kant is het onderwerp en de inhoud ook een dusdanige die je aan het denken zet. Wat wel duidelijk naar voren komt is dat niet iedereen of in ieder geval zoveel mogelijk mensen bereikt wordt, dan wel geënthousiasmeerd worden om mee te denken, inbreng te geven, verwachtingen, criteria regels bekend zijn, et cetera, et cetera. Dat is jammer. We herkennen de opmerking dat er uit de evaluatie van de gemeente is gebleken dat de huidige platforms onvoldoende bekend

zijn bij zowel onze inwoners als gemeentelijke organisatie. Dat moet en kan anders. Dus het komt goed uit dat over niet al te lange tijd een voorstel vanuit het college komt over hoe een nieuw participatiebeleid eruit zou kunnen komen te zien. Aanbevelingen uit het voorliggend rapport meegenomen worden. Hopelijk gaan er op termijn meer mensen meedoen in participatietrajecten. We hebben niet voor niks de motie Like je Wijk ingediend bij de begrotingsraad. Een mooi voorbeeld hoe er meer mensen geënthousiasmeerd kunnen worden. Leefbaar Ridderkerk is dan ook erg benieuwd hoe dat voorstel eruit gaat zien. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zat al een klein beetje te wachten op de hand die omhoogging. Mevrouw Van Nes-de Man van Burger op 1, aan u het woord.

Mevrouw Van Nes-de Man: Is niet helemaal gebruikelijk dat ik er zo in zit maar vandaag wel. De vraag aan Leefbaar die ik ook aan 18PLUS stelde is, hoe ziet Leefbaar Ridderkerk de participatie nu dan en hoe kijkt Leefbaar tegen de wijkoverleggen aan? Als behalve dat, ondanks dat al zo lang meedraait, aangeeft dat er te weinig bekendheid is aan de wijkoverleggen onder inwoners.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Ik heb geen enkel idee waarom het uitmaakt dat ik hier al zo lang meedraai over dat het feit dat de wijkoverleggen bij de inwoners zo slecht bekend zijn. Geen idee. Ik loop heel veel met mijn honden maar ik vraag het ook aan inwoners en vaak weten zij niet waar ik het over heb dan. Dus ik ben er maar over gestopt. Hoe wij verder over participatie denken. Nou, dat gaan we straks bekijken als het nieuwe voorstel voorligt, dan kunnen we daar onze mening over vormen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, wil ik toch een poging doen, ik wil best wel graag een uitspraak. U draait al zo lang mee, dan blijf ik dat herhalen, wat vindt u dan van participatie zoals het nu ligt? Het Rekenkamerrapport, dat onderschrijft u niet, daar doet u niks mee. Dat zei ik tegen 18PLUS ook, dat mag. Maar u heeft toch een mening over hoe de participatie nu loopt hier? Slecht, goed, noem maar wat.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij ligt het Rekenkamerrapport voor en hebben we het straks over de startnotitie participatie, dan kunt u onze mening horen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik geef nu het woord aan de heer Mijnders van het CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Om mevrouw Van Nes gerust te stellen, ik ga uw vraag aan het eind beantwoorden. Voorzitter, allereerst dank richting de Rekenkamer voor het rapport. Door middel van twee citaten uit het rapport willen wij twee punten ook behandelen die in het rapport staan. Het allereerste citaat. Waar het Rekenkameronderzoek een zorgwekkend beeld rondom participatie schetst zet de bestuurlijke reactie daar wat kanttekeningen bij. Inderdaad is het aantal onderzochte participatietrajecten beperkt geweest. Einde citaat. We hebben het er al wat meer over gehad hier vanavond en allereerst begrijpen we ook wel de reactie van het college als je kijkt naar het aantal onderzochte projecten, als je kijkt naar het aantal mensen die geïnterviewd zijn. Ik ben zelf ook een van de raadsleden die geïnterviewd werd over, ja, een project wat ver voor mijn tijd was. Dat is ook lastig om daar input over te leveren. En in die zin zien we inderdaad wel dat er eigenlijk wel meer had uit mogen komen in het Rekenkamerrapport. Is de basis wel

voldoende? Had bijvoorbeeld het meenemen van de Botterhof niet een heel andere conclusie kunnen brengen bij dit rapport dan als je nu naar deze twee projecten kijkt? Maar toch zijn we het wel met de Rekenkamer eens dat ondanks dat deze, maar drie projecten zijn meegenomen, vijf participanten en een paar raadsleden en ambtenaren, zien we toch dertien aanbevelingen die wij als CDA ook zeker willen overnemen. Dertien goede aanbevelingen. En wat wij ons ook nu beseffen, en de heer Westbroek gaf het ook wel aan in de commissie, is dat eigenlijk naar aanleiding van deze drie projecten en dit Rekenkamerrapport geeft niet een totaal overzicht van de participatie hier in Ridderkerk. En onze mening is ook van, we moeten eigenlijk de Rekenkamer ook vragen, ga aan de slag met een totaal overzicht en maak daar rapport aan hoe het op dit moment staat van participatie. Doe dat bij wijze van spreken nu als een nulmeting. Maar we gaan ook aan de slag met een nieuw participatiebeleid, waar naar mening van het CDA heel veel goede punten al in staan. Maar doe bijvoorbeeld ook als Rekenkamerrapport over twee a drie jaar nog een keer een evaluatie van de participatie in Ridderkerk. Dan kunnen we zien of er ook verbeteringen zijn gekomen. Het tweede citaat waar we even aandacht op willen stippen. Uit de onderzochte casus blijkt dat de raad zijn rol bij participatietrajecten verschillend invult. Over het algemeen kan worden gesteld dat de raad geen duidelijk kader stelt bij participatietrajecten. Misschien wel het meest lastige voor een raadslid, ik vind het in ieder geval wel, is wanneer ga je als raadslid juist helemaal aan de voorkant zitten en wanneer laat je het los? En zeker met de Omgevingswet die eraan komt wordt het een hele lastige. Maar de Rekenkamer geeft duidelijk aan, wij als raad geven te weinig kaders mee aan de voorkant. En dat is een punt waar de CDA-fractie ondersteunt. Wij zien ook drie punten waar we op kunnen verbeteren. Allereerst de startnotitie, dat is ook een van de dertien aanbevelingen. Waar we nu als raad al, nou, zeker de afgelopen vijf jaar ik hierin zit, heel erg mee bezig zijn van, oké, wie is erbij betrokken? Is het juiste wijkoverleg betrokken? Moet die bewonersgroep ook niet? Soms worden zelfs amendementen ingediend om de juiste participanten te benoemen. Maar daarna laten we het los en we gaan niet meer kijken van, oké, wat willen we nou eigenlijk bereiken? Willen we bijvoorbeeld net zoals bij de rivieroevers altijd een binnen- en buitenlab of is bijvoorbeeld een enquête voldoende? En inderdaad, die vraag werd volgens mij ook al stellig door de heer Bos gezegd, wat willen we nou eigenlijk bereiken met die participatie? Wat willen we nou ophalen, wat vragen we nou eigenlijk aan de inwoners? En het is goed om dit punt op te nemen in startnotities. Het tweede, er zijn ook situaties waar wij als raad, als overheid, als college de participatie aan iemand anders overlaten. De Blaak is op dit moment denk ik het beste/slechtste voorbeeld daarvan. Waarin Wooncompas op dit moment de participatie op zich neemt, zien we uiteindelijk dat de participatie wordt gedaan door Wooncompas, het voorstel komt uiteindelijk naar de raad en eigenlijk is een groot gedeelte misschien wel heel de raad ontevreden met hoe het proces is verlopen. Daarom willen we eigenlijk net zoals bij de vragen net in het vragenuurtje ook voorstellen dat we ook participatie in de prestatieafspraken gaan opnemen met Wooncompas. Dat we duidelijk ook kaders met elkaar kunnen afspreken, oké, als Wooncompas of andere externe partijen aan de slag gaan met participatie, dat wij als een raad, als college, als overheid ook weten, oké, deze afspraken hebben wij met elkaar gemaakt. En hopelijk kan zoiets als de Blaak dan voorkomen worden. Niet de straat maar de participatie eromheen. Het derde, we hebben het er al heel veel over gehad en het CDA heeft het de afgelopen jaar al meerdere keren aangestipt, de Omgevingswet. Dat wordt ontzettend spannend en misschien ook wel heel erg lastig voor ons als raad en als college omdat we laten de participatie voor een gedeelte los. Alleen het wordt ook wel voor die particulieren, voor de initiatiefnemer lastig als jij, nou ja, zelf aan de slag moet als inwoner en je doet het niet dagelijks, participeren, om dan toch je buurt mee te krijgen. We hebben al een paar keer aangegeven ook richting het college en de wethouder heeft al geantwoord ermee aan de slag te gaan, om daar een leidraad voor te maken. Om kaders te gaan stellen, ook tools beschikbaar te stellen voor de initiatiefnemers zodat zij geholpen kunnen worden bij de participatie die ze moeten doen. De wethouder ...

De voorzitter: Mijnheer Mijnders, komt u tot afronding van uw betoog.

De heer Mijnders: Laatste twee zinnen. We willen de wethouder vragen, hij had aangegeven dat we daar als raad ook gezamenlijk over gingen praten, wanneer zou dat kunnen? Dus kunnen we bijvoorbeeld over een leidraad van Participatie tot Omgevingswet bijvoorbeeld in Q3, Q4 van dit jaar bespreken? En als laatste, voorzitter, betreft de zeven insprekers en de vraag van mevrouw Van Nes zal ik in de tweede termijn op terugkomen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes anticipeert wellicht daar al iets op, van Burger op 1, aan u het woord.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u. Ik wil die tweede termijn met alle soorten van genoeg afwachten maar ik hoor mijnheer Mijnders over de initiatieven van inwoners die niet weten hoe participatie werkt. Ik ben meer bang voor initiatieven van projectontwikkelaars die heel goed weten hoe participatie werkt. Hoe denkt u dan daar ook de leidraad toe te passen waar u het over heeft?

De voorzitter: Mijnheer Mijnders van het CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik denk dat het twee aspecten zijn. Eén, dat je de kaders wil meegeven van hoe wil je eigenlijk de participatie? Dat geldt zowel voor projectontwikkelaars in dit geval het voorbeeld als inwoners. Maar waar het het CDA voornamelijk om gaat is dat wij die initiatiefnemers die in hun eentje zijn, het niet gewend zijn, ook de tools krijgen, de hulpmiddelen om bijvoorbeeld bepaalde stappen binnen de participatie te doen. Projectontwikkelaars zullen dat wel goedkomen, die hebben dat allemaal paraat. Maar om juist ook de initiatiefnemers die alleen zijn of met zijn tweeën, om die ook daarbij te helpen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie de hand omhooggaan van de heer Verweij van de SGP. Aan u het woord.

De heer Verweij: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoor veel sympathieke ideeën in het betoog van de heer Mijnders maar het komt op mij nog een beetje over als een aantal losse flodders. Daarom twee inhoudelijke vragen. Kan mijnheer Mijnders wat meer duiden of hij dan ook een bepaald kader ziet, een soort standaard framework waarin je bij willekeurige onderwerpen participatie kan gieten? En heeft die er ook een mening bij op welk moment in het besluitvormingstraject de participatie dan plaats zou moeten vinden? Dank u wel.

De voorzitter: De heer Mijnders, CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ja, een van mijn werkzaamheden in het dagelijks leven is onder andere met de Omgevingswet en er zijn meer dan voldoende tools op dit moment. Al gaat het bijvoorbeeld om bepaalde zaaksystemen, om bepaalde formulieren waarbij we inwoners kunnen helpen van, oké, volg nou deze stappen. En dat is misschien al het begin. Maar ook bepaalde kaders en tips bijvoorbeeld van, oké, hoe voer je nou participatie met je buurt? Daar zijn ook wel voorbeelden van. Het tweede, wanneer de participatie moet plaatsvinden. Eén, daar geef je als gemeente volgens mij mee als, ook in de kaders wanneer je dat wil. En het zit ook gewoon in de besluiten die we hebben genomen ook van, oké, bij welke projecten moet er een bepaalde participatie gedaan worden en wanneer? Dat staat zover ik weet vast. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag de hand van mevrouw Kayadoe van Leefbaar Ridderkerk omhooggaan. Aan u het woord.

Mevrouw Kayadoe: Dank wel, voorzitter. Ik heb bijna het idee dat we vanavond het nu nog voor te leggen participatiebeleid al gaan bespreken. Vind ik toch wel een beetje jammer van onze tijd nu.

De voorzitter: Dat is een opmerking. Ik zie de hand van de heer Bos van de VVD omhooggaan.

De heer Bos: Ja, voorzitter, ik vind dat een bijzondere opmerking want volgens mij schetst dit raadsvoorstel de vraag of dat wij de aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport over willen nemen in datzelfde beleid. Dus dan is het toch helemaal niet raar dat we het hebben over die adviesvraag, over die adviespunten. Ik vind het heel bijzonder.

De voorzitter: Ik geef nog even het woord aan mevrouw Kayadoe van Leefbaar Ridderkerk en daarna aan de heer Verweij van de SGP.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Geadviseerd besluit één, kennis te nemen van het rapport van de Rekenkamer. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Bos, u mag even wachten wat mij betreft. De heer Verweij die hing al een tijdje met zijn hand in de lucht. Aan u het woord, van de SGP.

De heer Verweij: Ja, dank u, voorzitter. Ik had nog één aanvullende vraag aan de heer Mijnders. Dank voor uw beantwoording, kan ik volgen. Impliceert die daarmee dan dat u eigenlijk per politiek agendapunt met de raad een debat wil hoe we de participatie gaan vormgeven?

De voorzitter: De heer Mijnders van het CDA.

De heer Mijnders: Nee. Ik heb volgens mij twee voorbeelden gegeven wanneer er een startnotitie voorligt, dat we daar meer mogelijkheden hebben als raad. En ik denk ik ook moeten om een paraaf toe te voegen van, oké, op welke manier willen we dat de participatie vorm krijgt? En betreft de Omgevingswet, die kaders geven we ook mee. En ja, nee, dat hoeft niet bij wijze van spreken met elk politiek besluit dat wij van de voorkant al zeggen, o, er moet een speeltuintje plaatsen, nou, wethouder, u moet deze tool gebruiken en deze vraag stellen. Nee, het antwoord is nee.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bos van de VVD. U ziet daarvan af. Dank u wel. Dan gaan we volgens mij naar de laatste spreker in mijn indrukwekkende rij en dat is dan mevrouw De Wolff-ter Beek van de ChristenUnie.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Dank u wel, voorzitter. Twaalf aanbevelingen staan er in het Rekenkamerrapport. Het gaat dan onder andere over goed verwachtingsmanagement, transparante besluitvorming, voldoende faciliteren van initiatiefnemers en het maken van heldere toetsbare afspraken. Over het onderzoek waar deze aanbevelingen uitkwamen hebben we in de commissie lang gesproken. Het ging over de kleine onderzoeksgroep en de gekozen casuïstiek. Sommige partijen vroegen zich af, en dat hoorden we vandaag ook, of de conclusies daarmee wel valide waren. En die twijfel mag maar we hebben hier al over gesproken en het is goed afgehecht. Daarbij mag ik me, net als de heer Westbroek, bezighouden met onderzoek en het beoordelen van onderzoek. Ik wil er dan ook op wijzen dat het afwijzen van een onderzoek op basis van de keuze van de onderzoeksgroep of de casuïstiek een veel voorkomende reflex is op resultaten die je graag anders had gezien. Ik denk dat die twijfel er dus niet voor mag zorgen dat je conclusies en aanbevelingen niet serieus neemt. Op het gebied van participatie moeten we in Ridderkerk aan de slag. Zeker met de

Omgevingswet in aantocht. En gelukkig ziet het college dit ook. Ondanks de scherpe wat zure toon in de reactie nemen ze alle twaalf aanbevelingen over. Twaalf aanbevelingen nemen ze over.

De voorzitter: Gaat u door.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Het college geeft aan dat zij hiermee zelfs al bezig waren, dat is mooi. Maar wij nemen dan wel graag een waarschuwing over die ook in het rapport staat. Het blijkt dat ambities keurig op papier staan en dat de realiteit hard is. Het realiseren van een goed traject, een traject waar inwoners blij mee zijn en zich gezien voelen, dat is nog te vaak een uitdaging. En voordat ik dan naar het einde ga van mijn eerste bijdrage ga ik vast in op de vraag die je weet dat zou komen. Meebesluiten als hoogste treden is waar we naartoe moeten werken, zeker in de Omgevingswet. Maar ik denk dat we daar nog niet aan toe zijn. Veel doen, veel participeren, zoals Burger op 1 aangeeft, is daarbij belangrijk. En wat betreft wijkteams en participatie, ik heb er toch een beetje moeite mee dat mevrouw Van Nes-de Man het rapport van de Rekenkamercommissie telkens trekt naar een ander onderwerp. Het doet beiden namelijk geen recht. Het vraagstuk van het functioneren van wijkteams heeft meer aandacht nodig dan hier kan worden gegeven. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dat vraagt natuurlijk om een reactie. Het komt denk dat mijn hart bij de wijkoverleggen ligt en dat ik het ontzettend belangrijk vind wat ze doen, dat ik daar zoveel mogelijk aandacht voor wil vragen. En dat ik daar dus ook dit voor gebruik omdat ze worden ook simpelweg benoemd in het rapport dus ik denk dat het alle recht heeft. Maar ik heb me wel toegespitst op de wijk en de wijkoverleggen, meer is het rapport dat klopt maar u heeft prachtig verwoord wat er met die aanbevelingen wordt gedaan. U zegt, nou, zo wordt het mooi verdeeld in de raad. Maar een vraagje aan u, u zegt, meebesluiten is wat ons betreft een stap te ver. In de Botterhof, inmiddels bijna het veel geroemde excellente voorbeeld van burgerparticipatie, want dat is het, daar hebben inwoners wel meebesloten. Hoe kijkt u daar dan tegenaan? Want dat liep perfect.

De voorzitter: Mevrouw De Wolff-ter Beek van de ChristenUnie.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Ik heb niet gezegd dat meebesluiten een stap te ver is, ik zeg dat we daarnaartoe moeten groeien. En er zullen echt situaties zijn, en de Botterhof, hij is vaak genoemd, is daar waarschijnlijk een excellent voorbeeld van. Maar we weten allemaal dat die casus niet één op één op alles kan worden geplakt. En daar moeten we dus rustig de tijd voor gaan nemen en uitproberen en elke keer een trapje hoger op de ladder komen.

De voorzitter: De heer Verweij van de SGP.

De heer Verweij: Ja, dank u wel, voorzitter. Even nog één vraag aan mevrouw De Wolff. Ik meende dat u een verband legde tussen onze beoordeling van het onderzoek wat kwaliteit betreft en de uitkomst ervan. Klopt dat?

De voorzitter: Mevrouw De Wolff-ter Beek van de ChristenUnie.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Ik geloof niet dat ik hem helemaal snap.

De voorzitter: Dan vraagt dat om een toelichting schat ik zo in.

De heer Verweij: Ik ga het nog een keer proberen.

De voorzitter: Aan u het woord.

De heer Verweij: Ik meende dat u zei dat wij kritiek zouden hebben op de kwaliteit van het onderzoek, gerelateerd aan de uitkomst c.q. de aanbevelingen van het onderzoek. Klopt dat?

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Ik wil hem omdraaien. Ik gaf aan dat het een veel voorkomende reflex is dat je heel kritisch gaat kijken naar de gekozen onderzoeksgroep of de manier waarop data verzameld is als de uitkomsten je niet aanstaan. En ik denk dat wij ons daar allemaal bewust van moeten zijn.

De heer Verweij: Terecht punt, ik snap hem. Dank u.

De voorzitter: Dan constateer ik dat de eerste termijn vanuit de raad in ieder geval tot een levendig debat heeft geleid maar er ook een aantal vragen zijn gesteld aan het college. Daarom geef ik ook graag het woord aan de portefeuillehouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, participatie, ik weet nog dat ik voor het eerst in de raad zat en toen hadden we hier een rapport liggen over de Ridderkerkse participatie paradox. Het kwam er wel een beetje op neer, hoe meer we participeren, hoe ontevredener de participanten werden. Maar goed, vanavond een rapport van de Rekenkamer over de participatie in het kader van de Omgevingswet en de Rekenkamer concludeert dat daar nog het een en ander te doen valt. Het college onderschrijft dat, we nemen niet voor niks twaalf van de dertien aanbevelingen over. Er zat daarnet wat verwarring meende ik te constateren over twaalf of dertien. Maar één aanbeveling is gericht aan uw raad dus nou, daar kunnen we als college niks mee maar de andere twaalf nemen wij over. Omdat de hele participatie straks in het kader van de Omgevingswet ook best wel een spannende gaat worden. PvdA-fractie vroeg of het zo erg is om te zeggen dat het beter moet? Nou, nee. Ik denk dat het ook de reden is dat we alle dertien de aanbevelingen of twaalf van dertien aanbevelingen ook overnemen. Volgens mij geven we daar volmondig toe dat we daarmee aan de slag willen omdat het inderdaad beter kan en beter moet. Tegelijkertijd neemt dat niet weg denk ik dat als de Rekenkamer op basis van een project in 2017 concludeert dat het nu niet goed gaat, dat er ook best de vinger bij gelegd mag worden. Eens even kijken welke vragen ik nog meer gestedilleerd heb. Ja, de VVD vroeg, wanneer is participatie geslaagd? Ja, dat is een lastige vraag. Ik denk dat je die ook niet langs een lijntje kan trekken. Dus wellicht ook wel een beetje met de discussie in het achterhoofd naar het meebeslissen van bewoners als ultieme vorm van participatie. Ja, ik denk dat we ook gewoon helder moeten zijn dat er ook projecten zijn waar belangen van bewoners diagonaal tegenover elkaar staan. U heeft het allemaal recent met een geluidsscherm in West gezien, bewoners in de flat die iets heel anders willen als een werkgroep lucht en geluid. Ja, dan wordt denk ik meebeslissen in ultieme vorm een lastige want er zal toch een keer een beslissing genomen moeten worden. En wat een enkeling van u ook zegt, daar zijn we, is uiteindelijk uw raad ook voor gekozen om dan een keer de knoop door te hakken. Maar er zijn ook projecten waar het meebeslissen, nou, ik hoef de Botterhof niet nog een keer te noemen, maar ook in wat kleine speeltuintjes die genoemd zijn, projecten waar dat wel kan. Alleen dat zal van geval tot geval denk ik bekeken moeten worden. Het CDA vroeg of we nog met Wooncompas in gesprek wilden over participatie in het kader ook tot de prestatieafspraken. Ja, daar zijn we druk met Wooncompas al over in gesprek want ook die participatie in die vorm kan natuurlijk straks niet ontbreken in ons nieuwe participatiebeleid. Het daarover hebbend, een aantal van u vroeg hoe het daarvoor staat? Nou, er komt hopelijk of waarschijnlijk of kunt u op rekenen, zo na de zomervakantie een

startnotitie. En snel daarop zal er ook iets van beleid moeten komen om de eenvoudige reden dat we daarin ook de leidraad waar het CDA aan verwees die we willen gaan maken voor de wat kleinere initiatiefnemers, voor 1 januari als de Omgevingswet ingaat ook gereed willen hebben. En tegen die tijd willen we natuurlijk ook iets hebben wat een beetje in ieder geval richting geeft hoe wij als college maar ook hoe uw raad richting die participatie kijkt ook in het licht van die nieuwe Omgevingswet. Voorzitter, ik geloof niet dat ik nu nog andere vragen heb gemist en mocht dat wel zo zijn, dan word ik daar ongetwijfeld nog wel op geattendeerd.

De voorzitter: Dank u wel. Ik heb al van meerderen van u vernomen dat een tweede termijn tot de verbeelding zou kunnen spreken. Ik leg de vraag toch nog maar even in uw midden neer, is er behoefte aan een tweede termijn en wie wil daar gebruik van maken? Mevrouw Van Nes-de Man, de heer Rijdsdijk, de heer Verweij, de heer Borst en de heer Mijnders. En mevrouw De Wolff. Dan geef ik als eerste het woord aan mevrouw Van Nes-de Man maar ik wil u ook in het kader van het verloop van dit boeiende debat er wel graag op willen wijzen dat we zo ongeveer een klein uurtje daarmee bezig zijn. Dus ik zou willen voorstellen dat u ook puntig en bondig uw tweede termijn vervolgt. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Dat ga ik doen. Dank voor de partijen ChristenUnie die heel helder verwoord heeft, CDA die een prachtig antwoord gaf op het rapport maar ook de SGP die zich stevig wist te weren in een misschien een eerste stevig debat. Vind het erg jammer dat 18PLUS en Leefbaar de kaken op elkaar houden in deze bijna in een soort saggerijn zoals ik dat dan aanvoel maar dat zal mijn perceptie wel zijn. Verder wil ik nog even ingaan op de participatie paradox ...

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, ik wil u even vragen ruimte te geven mevrouw Kayadoe van Leefbaar Ridderkerk voor een interruptie.

Mevrouw Kayadoe: Ik vind het toch wel heel erg jammer, voorzitter, dat mevrouw Van Nes-de Man kennelijk mijn stemming weet. Want wij hebben gewoon heerlijk een Rekenkamerrapport ter kennisneming aangenomen en daar houden we ons bij. Dat zeg ik met een hele brede smile dus misschien dat u het nu wel kunt appreciëren.

De voorzitter: Waarvan akte. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1, vervolgt u uw betoog.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, laten we het daar maar bij houden. De eerste indruk was compleet anders. Maar ik wilde even ingaan op de participatie paradox, het is zo'n tongbreekwoord, waar de wethouder het over had. Waarvan continu wordt gezegd eigenlijk, en ik beleef dat echt heel anders, hoe meer er geparticipeerd wordt, hoe meer ontevreden inwoners worden. In mijn beleving is het elke keer zo gegaan, of heel vaak in het verleden, er wordt wel veel geparticipeerd maar inwoners krijgen geen terugkoppeling, waarom wel, waarom niet of wat er is gedaan met hun ding. En dat gaf het grote saggerijn. En ik begrijp dat dat in sommige gevallen hartstikke lastig is maar daar zullen we met elkaar aan moeten werken. En ik hoop dat daar iets mee gedaan kan worden. Dan hou ik het hierbij, dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Rijdsdijk van PvdA-GroenLinks.

De heer Rijdsdijk: Dank u wel, voorzitter. Er zijn een hoop kritische woorden gesproken, ook door ons. Ik denk dat het nu vooral belangrijk is dat we aan de slag gaan. Het is positief dat de wethouder aankondigt dat de startnotitie al na de zomer verwacht kan worden. Dat betekent dan dat in de tweede helft van het jaar ook, ja, het benodigde tempo gemaakt kan worden. Dat is positief. De opmerking die de heer Mijnders maakt om participatie mee te nemen in de prestatieafspraken met Wooncompas vinden we een hele goede. Die kunnen

we zeker steunen en we denken ook, gelet op alle ontwikkelingen, dat dat nodig is. Ik sluit me aan bij wat mevrouw Van Nes-de Man zei. Ik denk ook dat het vaak mis is gelopen in participatietrajecten omdat inwoners geen duidelijke terugkoppeling hebben gekregen. Toch het gevoel is blijven hangen, ja, waarom is er met dat idee niets gebeurd? En als je het dan uitlegt denk ik dat daar echt wel een hoop winst is te behalen. Mijn laatste opmerking waar misschien wel gelijk mee aan de slag gegaan kan worden en die in het debat nog niet echt is belicht, is de opmerking van de Rekenkamer dat binnen de ambtelijke organisatie ook te weinig bekendheid is met participatie. Dat baart me toch wel zorgen want in de negen jaar dat ik in deze raad zit hebben we ook evenzoveel jaren een wethouder participatie gehad. Dus dan denk je wel, hoe is dat mogelijk? Ik zou het college dan ook willen vragen om dan toch maar eens werk te maken van een training. Ze worden bijvoorbeeld aangeboden op de Bestuursacademie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Verweij van de SGP.

De heer Verweij: Dank u wel, voorzitter. Omwille van de tijd nog een paar kleine opmerkingen. Wat mij in de eerste termijn getriggerd heeft is dat Burger op 1 echt voortdurend op de wijkoverleggen terugkomt. En ik zou mevrouw Van Nes-de Man toch eens willen vragen om te reflecteren op haar participatietoolkit, om maar eens een mooi woord te gebruiken, zit daar ook nog iets anders in dan alleen een wijkoverleg? En ten tweede ga ik toch proberen om de vraag te beantwoorden, wanneer is participatie nou juist geslaagd? Zou dat dan niet zijn op het moment dat de raad in staat is om de inbreng van alle betrokkenen in representatief beleid om te zetten? Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, vragen beantwoord ik altijd wel. In mijn participatietoolkit zit zeker meer maar ik denk dat de wijkoverleggen gewoon een grotere rol toebedeeld kunnen krijgen gezien hun historie. Maar we hebben recent gisteravond, eergisteravond nog een enquête besproken, er staan van die buurttenten af en toe in het dorp. Er zit wel zeker meer in maar de wijkoverleggen zijn in mijn beleving hartstikke belangrijk. Dus vandaar veel aandacht daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel. Ik liet een seconde stilte vallen om te zien of daarmee deze wisseling tot tevredenheid is afgerond. Dat lijkt het geval. Dan geef ik nu het woord aan de heer Borst van de VVD.

De heer Borst: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil toch beginnen met te zeggen dat ik blij ben met dit debat en dat ik eigenlijk misschien nog wel zou willen spreken van het Marco Oosterwijk effect. Maar dat ... Wie weet. Ja, een grapje kan toch. Even kijken, ja, de wethouder ...

De voorzitter: Gaat u door voordat het een volledige consternatie wordt. Ja.

De heer Borst: De wethouder noemde het al even, de participatie paradox. Ik denk dat dat klopt. En het vervelende is dan ook nog eens dat uit onderzoek blijkt dat wanneer we de participatieprocessen heel goed inrichten, dat dat eigenlijk niet leidt tot meer vertrouwen in de lokale overheid. En terwijl dat als dat participatieproces desastreus verloopt, mensen wel het vertrouwen in ons verliezen. Dat maar even als kanttekening. Jammer overigens dat een aantal partijen in deze raad dan toch niet willen reflecteren en discussiëren over de aanbevelingen die de Rekenkamer geeft. Volgens mij staat dat heel duidelijk opgenomen ook in het raadsvoorstel. En dat terwijl ook de Rekenkamer aan ons een prangende vraag stelt. Wanneer vinden wij dat participatie dan geslaagd is? En volgens mij is het juist goed om dan in het debat in deze raad met elkaar daarover van gedachten te wisselen. Voorzitter, ik verliet mijn eerste termijn met een cliffhanger

dus ik wil graag nog even die vijf punten noemen die wat de VVD Ridderkerk betreft echt onmisbaar zijn voor een betekenisvolle participatie. Laten we om te beginnen als gemeente de regie houden in het participatieproces. En nu weet ik dat met de komst van de Omgevingswet dat lastig wordt want we zijn als gemeente gewoon niet altijd meer als eerste aan zet. En daarom moeten we als gemeente zorgen dat inwoners bij ons altijd alle juiste informatie kunnen halen over de aanstaande ontwikkelingen en projecten. En laten we er dan voor zorgen dat ze, nou, op één vindplaats alle stukken op een voorspelbare plek terug kunnen vinden en dat die informatie dan ook altijd up to date is. Maar de behoefte op transparantie en informatie van inwoners moeten we ook weer niet overschatten. Het lijkt me niet goed en ik denk ook niet dat inwoners erop zitten te wachten als we over alles altijd hen op de hoogte houden. Een heldere brief over een kleine ontwikkeling in de buurt kan ook voldoende zijn als, en alleen als, bij grote ontwikkelingen inspraak ook gewoon goed geregeld is. We zien daarom liever minder participatie in die zin met meer impact dan nog meer insprekavonden met lauwe koffie of ja, gemeentewater in ambtelijk jargon, waar inwoners niet op zitten te wachten. Laten we daarom samen bepalen op basis van casussen waar we de participatie geslaagd vinden, wat voor ons de criteria zijn om te bepalen wanneer participatie geslaagd is. Het gaat er dan niet zozeer om wanneer deelnemers hun zin hebben gekregen maar des te meer is het van belang wanneer inwoners het gevoel hebben daadwerkelijk betrokken te zijn geweest en impact te hebben gehad op de planvorming. Tot slot lijkt het ons goed om aan de participatieleidraad die we aan het opstellen zijn voor de initiatiefnemers een soort quick startlijst toe te voegen. Met daarin de punten die we in Ridderkerk onmisbaar vinden voor een goede en betekenisvolle participatie en natuurlijk een aantal praktisch handvatten. Ik ga afronden, voorzitter. Juist in Ridderkerk is volgens mij de potentie groot om van participatie echt iets moois te kunnen maken. En laten we als bestuur onze inwoners serieus nemen door ons te laten overtuigen door argumenten om het anders te doen. Ook al was dat niet het oorspronkelijke plan. Want die bereidheid maakt ons geen zwakkere bestuurders maar kenmerkt juist onze kracht. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de volgende, dat is de heer Mijnders van het CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ja, allereerst gelijk reagerend op de heer Borst, zeker de eerste drie punten die die noemde in zijn cliffhanger. We hebben juist ook de afgelopen jaren ook een motie aangenomen voor een wijkdeskboard, mede namens de heer Van Neuren naast me. En Like je Wijk, Leefbaar deed er ook al aan. Dus daar wordt al heel hard aan gewerkt. Dus dat gaat helemaal goed komen. Betreft voordat ik nog een keer die vraag van mevrouw Van Nes ga beantwoorden, toch nog even ingaan op de SGP. Ik begrijp op een gegeven moment wel hun bijdrage, ik vind het mooi hoe dat ze hier hun standpunt neerzetten. Ik krijg hier toch wel een heel erg liberaal gevoel bij. Dat doet u misschien pijn maar juist het mooie aan de participatie ook is van, je kan zeggen van, dat ligt vooral bij de raad en dat zijn de raadsleden hebben het recht om daarop te reageren en daar besluiten te maken. Dat klopt en dat besluit gaan we ook nooit verliezen als raad. Alleen juist participatie moet je denk ik juist stimuleren met zoveel mogelijk verschillende inwoners bij elkaar omdat op die manier ook de samenleving bij elkaar komt. In plaats van dat je, nou ja, als raad het allemaal maar beslist en als inwoners niet meer bij elkaar komt. Bijvoorbeeld zo'n burgerraad wat je nu in verschillende gemeentes en steden ook ziet, vinden wij als CDA ook echt een heel goed punt om ook op te gaan pakken hier in Ridderkerk. Betreft de vraag die mevrouw Van Nes aan iedereen gesteld heeft behalve aan mij, terwijl ik die had zien aankomen, is de huidige situatie van de wijkparticipatie. Wij als CDA begrijpen dat het over het ruimtelijk gedeelte gaat maar als we zeven sprekers hebben over de huidige wijkparticipatie, willen we daar niet zomaar aan langsgaan. En één punt viel ons wel op en dat is ook voor dit punt wel heel erg belangrijk, is dat meerdere keren wordt aangegeven van, oké, we geven heel veel punten mee en elke keer komt het weer terug op de actielijst. En dan hebben we weer geen antwoord terug en zet het weer op de actielijst en dan komt het weer terug en weer geen antwoord. En soms staan bepaalde

punten die inwoners of leden van het wijkoverleg hebben aangedragen soms wel meerdere jaren op een actielijst. Dat punt denken we dat juist in het nieuwe beleid ook goed opgepakt gaat worden. Want we hebben een commissiebijeenkomst gehad over het nieuwe participatiebeleid waar de eerste punten ook willen laten zien. Daar werden wij heel erg enthousiast van. En een van die punten is ook vanuit het coalitieoverleg is inzetten op een dorpsmarinier. Om even wat plat te zeggen, een ambtenaar hier binnen de organisatie die veel meer ruimte heeft binnen de organisatie om sneller die vragen op te gaan pakken. Want we hebben naar aanleiding van de insprekbijdrages gehoord dat we daar echt ontzettend behoefte hebben in Ridderkerk maar we zijn ook blij dat we daar in het nieuwe participatiebeleid mee aan de slag gaan. Wij zijn enthousiast over het nieuwe participatiebeleid tot nu toe, de punten die we hebben gezien. Alleen als CDA hebben we ook wel eerder aangegeven dat we daar wel nog steeds een rol zien weggelegd voor het huidige wijkoverleg. Dank u wel.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk. En dat viel mooi in het laatste woord van uw betoog volgens mij.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Ik ben zo netjes dat ik daar gewoon op wacht. Maar ik hoor mijnheer Mijnders van CDA zeggen dat die heel blij is met het nieuwe participatiebeleid. Maar wat weet hij dan wat de rest van de partijen nog niet weet?

De voorzitter: De heer Mijnders, CDA.

De heer Mijnders: Nee, dat bespreken we allemaal heel erg geheim binnen de coalitie. Nee, natuurlijk niet. Wij hebben als raad een commissiebijeenkomst gehad een paar maanden geleden waar, hoe zeg je dat, de eerste punten van het participatiebeleid werden aangekondigd. En ook nieuwe ideeën, meer op e-participatie, nou, wijkoverleg, deskboard en Like je Wijk kwam er ook vandaan. Nou, daar zijn we heel erg enthousiast van geworden. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Even reagerend op mijnheer Mijnders van het CDA. U had al aangegeven nu om antwoord te geven op de vragen die ik eerder aan alle andere partijen stelde. Heeft u keurig gedaan dus ik heb het niet nog een keer gevraagd. Ik wil nog even reageren op wat u zegt van wat naar voren kwam bij de insprekers in de commissievergadering. De reacties op de punten die in de wijk aangedragen worden, dat er weinig acties uitkwamen. Dat is waarom ook steeds, en ik heb dat ook benoemd, er lag een prachtig convenant ten grondslag aan maar dat is op een gegeven moment steeds meer losgelaten. En daar zou, convenanten afspraken wederzijds, daar zou ook eens naar gekeken moeten worden en het liefst gewoon in een goed gesprek met elkaar, wijkoverleggen en het college en zonder vooringenomen standpunten. Dat zou mooi zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw De Wolff-ter Beek van de ChristenUnie.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Dank u wel. Puntig en bondig. Ook in Ridderkerk is papier geduldig, zorg dat vanaf nu maar zeker bij de invoering van de Omgevingswet papieren tekst, hardop gesproken woorden en daden met elkaar overeenstemmen. Zie de bewoners echt, ook als het anders gaat dan eerst verwacht. Durf te spelen met verwachtingsmanagement want dat stel je volgens mij samen op. We luisteren als laatste naar het advies van de Rekenkamer aan de raad. We zullen het te ontwikkelen participatiebeleid goed gaan volgen. Maar vooral, vooral, we bekijken de uitvoering hiervan kritisch. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik de gelegenheid aan het college voor een reactie in tweede termijn. Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik geloof niet dat ik nog heel veel toe te voegen heb aan wat ik in eerste termijn heb gezegd. Ik heb ook geen andere vragen meer gehoord. Voor de opmerking van de ChristenUnie me even triggerde, durf te spelen met verwachttingsmanagement. Verwachttingsmanagement is geen spelletje, maar zo bedoelt u hem waarschijnlijk niet. Want we hebben juist gezien dat het verwachttingsmanagement aan de voorkant cruciaal is in het proces. En ik neem aan dat u dat bedoelt. En dat is ook een van de punten die we nadrukkelijk mee zullen nemen in dit participatiebeleid want we hebben allemaal de afgelopen jaren gezien als verwachttingsmanagement aan de voorkant niet goed is, gaat de uitkomst eigenlijk per definitie aan het eind mis. Dus die nemen we zeker mee. En dat was het wat mij betreft, voorzitter. Ik zie zomaar een mooi resultaat voor de griffie aankomen, namelijk met een unaniem instemmen van zijn voorstel.

De voorzitter: Maar eerst nog even de reactie van mevrouw De Wolff-ter Beek van de ChristenUnie.

Mevrouw Wolff-ter Beek: Ja, toch nog even reageren op de wethouder. Want verwachttingsmanagement is inderdaad geen spelletje. Tegelijkertijd wil ik er echt voor waarschuwen dat verwachttingsmanagement straks niet alleen vanuit het college of wethouders komt. Dat is het college. Maar verwachttingsmanagement maak je samen en voor je het weet wordt het een lijstje vanuit de gemeente wat er wel en niet allemaal kan en daar wilde ik voor waarschuwen.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij, beste mensen, zijn we daarmee aan het einde gekomen van een boeiende beraadslaging. En rest ons op dit onderwerp nog besluitvorming. En dat gaan we dan ook doen. En mijn vraag die ik als eerste neerleg is of iemand een stemverklaring wil afgeven? Dat is niet het geval. Dan is mijn vervolgvraag of er fracties zijn die tegen de geadviseerde besluitvorming zouden willen stemmen? Dat is ook niet het geval en daarmee is dit besluit unaniem genomen op deze manier, mijnheer de griffier. En dan mag ik een klap geven volgens mij. Bij deze dan ook. Mooi.

5. Ontwerpverklaring van geen bedenkingen Woning Waalweg nabij 1

De voorzitter: Dan gaan wij over naar het volgende onderwerp op de agenda, dat is de ontwerpverklaring van geen bedenkingen woning Waalzicht nabij 1. Een boeiende omschrijving. En u heeft aangegeven dat ter vaststelling te willen agenderen. Mijn vraag is of daar nog spijtoptanten op zijn? Ik denk het haast niet. Nee. Dan stel ik ook hier de vraag, zijn er stemverklaringen? Nee. Zijn er tegenstemmers? Nee. Dan levert ook dat een unaniem besluit op.

6. Huisvestingsplan onderwijs en integrale kindcentra 2023-2026

De voorzitter: Dan komen we op agendapunt 6, Huisvestingsplan onderwijs en integrale kindcentra 2023-2026. Ter debat geagendeerd. Eerste termijn van maximaal drie minuten, in totaal twintig minuten. En daarvoor zou ik graag even langs willen gaan of daar sprekers zijn en zo ja, wie? Mevrouw Gerritse, mevrouw De Wolff-ter Beek van de ChristenUnie, de heer Kloos van Echt voor Ridderkerk en de heer Ros van PvdA-GroenLinks. Niemand vergeten. Mooi. Mevrouw Gerritse, aan u het woord, van Partij 18PLUS.

Mevrouw Gerritse: Dank u wel, voorzitter. Ja, even schakelen hoor na het vorige stuk. Voorzitter, als leerkracht op OBS De Piramide heb ik het geluk dat ik les mag geven in een schoolgebouw die voor

Ridderkerkse begrippen nog vrij jong is. Veel collega-leerkrachten in Ridderkerk zitten in schoolgebouwen die tot wel 65 jaar oud zijn. De tijden veranderen, zo ook in het onderwijs en de schoolgebouwen. De ganzenveer met inktpotje heeft plaatsgemaakt voor de iPad en de coltrui voor climate control. Het is mooi dat het Ridderkerkse gemeentebestuur geld beschikbaar heeft gesteld voor nieuwbouw van meerdere gedateerde schoolgebouwen. Niet alleen de vorm van onderwijs en de samenstelling van de klas is bepalend voor een kind in het basisonderwijs, maar ook het lokaal en het gebouw waar een kind les krijgt. Partij 18PLUS is blij met het voorstel voor extra ruimte voor passend onderwijs. Dit is zeker niet overbodig. Op deze manier kunnen kinderen die net wat meer aandacht nodig hebben toch meedoen op een reguliere basisschool. Daarnaast geeft het Huisvestingsplan een mooi doorkijk naar de komende decennia. Tegen de tijd dat ik met pensioen mag is de school waar ik werk weer aan de beurt. Maar dat laat nog even op zich wachten, voorlopig mag ik nog aan de bak. Dank u wel.

De voorzitter: Nou, er wordt zelfs gejuicht op een bepaalde plek. Dat klinkt van buiten naar binnen door schat ik zo in dan. Dank u wel. Dan is het woord nu aan mevrouw De Wolff-ter Beek van de ChristenUnie.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Voorzitter, ik ga drie punten noemen die ons positief opvielen aan het plan. Uit de stukken en uit de toelichting van de wethouder tijdens de commissie blijkt dat het Huisvestingsplan de uitkomst is van goed overleg tussen gemeente, schoolbestuur en kinderopvangorganisaties. Goed gedaan. Het Huisvestingsplan biedt helderheid en planning voor de komende jaren wat betreft de investeringen in onderwijshuisvestingen en integrale kindcentra. Daardoor weten schoolbesturen en kinderopvangorganisaties waar ze aan toe zijn. Dat is fijn in een tijd waarin onderwijs en opvang zo hard moeten werken om alles rond te krijgen. Er wordt extra ruimte gecreëerd voor passend onderwijs en individuele begeleiding. Dat klinkt als bijzaak, maar is het niet. Wie in het onderwijs werkt, weet hoe ontzettend nodig dit is. Kleine ruimtes waar kinderen in alle rust extra begeleiding kunnen krijgen die ze nodig hebben, of waar belangrijke gesprekken gevoerd kunnen worden. Ook meer ruimte voor de schakelklas is heel erg nodig om ook deze kinderen alles te geven wat nodig is om goed van start te gaan. Hiervoor willen we ook een compliment geven aan wethouder Stip van wie we weten dat zij zich hier mede hard voor heeft gemaakt. Nog één opmerking. De VVD vroeg er in de commissie al naar. In het licht van het bijna gratis worden van de kinderopvang in 2025 gaat er veel op ons afkomen. Een toename van de kinderopvang is heel waarschijnlijk. Daarom vinden wij het met de VVD verstandig om snel een compleet beeld te schetsen van de beschikbare opvangcapaciteit zodat we straks goed voorbereid zijn. Voorzitter, ik ga afronden. Het zal u niet verrassen dat wij zo van harte gaan instemmen met dit plan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Kloos van Echt voor Ridderkerk.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. De Echt voor Ridderkerk fractie denkt dat zo goed als alle politieke partijen goed onderwijs in goede schoolgebouwen als speerpunt van hun uitgangspunten beschouwen. Zo ook Echt voor Ridderkerk. Zo zullen wij dit voorstel steunen en zijn vooral verheugd dat hierdoor de integrale kindcentra extra worden gestimuleerd dan wel gemotiveerd om met kinderen aan de slag te gaan. Maar ook de aanpak van de nieuw of verbouw van onze lagere school. Naast de nieuwbouw zijn de uitbreidingen van het Gemini College is met dit voorstel geborgd. Het is goed duidelijk maken dat wij als gemeenteraad hier maar liefst 30 miljoen euro voor beschikbaar willen stellen. Echt voor Ridderkerk wenst het college veel kracht en sterkte toe dit mooie plan met alle betrokken partijen tot een mooi einde te brengen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ros, PvdA-GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Kinderen verdienen goed onderwijs, dat is een dooddoener maar daar gaan we als raad grotendeels niet over. Maar natuurlijk ook goede schoolgebouwen, en daar gaan we juist wel over als gemeente. En we hebben een inhaalslag te maken. De fractie van PvdA-GroenLinks steunt dit Huisvestingsplan voor goede integrale kindcentra. Soms kan ik mijn eigen handschrift niet zo goed lezen. Voorzitter, ik zei dat we het steunen maar wel benadrukken we het belang van duurzame schoolgebouwen. Met Gemini is de standaard gezet qua duurzaamheid. Het staat gelukkig ook in de Huisvestingsplannen dat meeste nieuwe schoolgebouwen energieneutraal of bijna energieneutraal zijn en onze kinderen verdienen dat. We complementeren het college met dit goede, heldere plan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee is de raad in eerste termijn volgens mij uitgesproken en is het woord aan het college, wethouder Stip.

Mevrouw Stip: Ja, dank u wel, voorzitter. Tijdens de commissievergadering maar ook vanavond hoor ik weer mooie complimenten over het Huisvestingsplan. Zelfs ook van raadsleden die zelf in het onderwijs zitten. Dat is natuurlijk ontzettend mooi om te horen en die complimenten breng ik ook graag over aan de onderwijsorganisaties, kinderopvangorganisaties en de ambtelijke organisatie waar we inderdaad ontzettend goede gesprekken hebben gehad om tot dit stuk te komen. Tegelijkertijd hoor ik ook twee opmerkingen, de ontwikkeling in de kinderopvang. Ja, uiteraard hebben wij, voeren wij daar ook gesprekken over. Gelukkig hebben we ook hele goede contacten met kinderopvangorganisaties en zullen we daar de gesprekken ook over blijven aangaan en ons daarop voorbereiden met wat daar de toekomst in gaat bieden. Daarnaast ook een opmerking over de duurzame schoolgebouwen, inderdaad ook onderschreven in het stuk, en constant van aandacht. En ook heel erg benieuwd naar de pilot bij het nieuwe Gemini College om te kijken wat we daaruit weer kunnen leren en toe kunnen passen. Nou, voorzitter, nogmaals mooi om de waardering te horen voor het plan. En nou, ben ik zo volgens mij op alles ingegaan en heb ik verder geen vragen gehoord. En wij gaan er vooral heel graag mee aan de slag. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat brengt mij tot de vraag of er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Zodat we tot besluitvorming kunnen overgaan. Is er behoefte aan een stemverklaring? Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Burger op 1 vindt dit een prachtig plan en we zien de uitvoering graag tegemoet. Dank u.

De voorzitter: Dat is kort en duidelijk, dank u wel. Dan gaan we over tot besluitvorming. Is er iemand tegen het voorstel wat voorligt? Niemand? En daarmee het derde voorstel in rij wat unaniem wordt aangenomen vanavond, waarvoor dank.

7. Programma Stedelijk Water 2023-2027

De voorzitter: Dan heb ik een onderwerp nu voorliggen rondom het Stedelijk Waterplan. Misschien is het al goed om in de geest van dat onderwerp even de vraag te stellen of er behoefte is aan een schorsing voor een kort toiletbezoek? Iemand daarop tegen? Volgens mij niet. Het is nu 21:41 uur, 21:50 gaan we verder. Ik schors de vergadering.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en de gong duidt op het innemen van uw plaatsen zodat wij de agenda met elkaar kunnen vervolgen. Waarvoor dank. Op de agenda staat het Programma Stedelijk Water 2023-2027, geagendeerd ter debat. Eerste termijn maximaal drie minuten, totaal drie kwartier. Er zijn voor dit

voorstel moties ingediend of die worden ingediend aanstonds door de heer Alkmaar van de ChristenUnie en mevrouw Van Nes-de Man van Burger op 1. Zij zullen daarmee ook in die volgorde als eerste het woord krijgen. Mijn vraag is of er nog aanvullende sprekers zijn? Ik begin even deze keer aan de binnenring met de heer Borst als derde spreker namens de VVD, de heer Kloos van Echt voor Ridderkerk, mevrouw Dirks van PvdA-GroenLinks. Dan moet ik even spieken met uw welnemen, mevrouw Griep. Goed hè? Ja, kijk aan. Van Partij 18PLUS. De heer Lapaer, als ik het goed uitspreek. Ik heb geoefend. Nog even gecheckt bij de griffier. Ja. Van Leefbaar Ridderkerk. De heer Mijnders van het CDA. En volgens mij ben ik dan niemand vergeten. Ik geef als eerst het woord aan de heer Alkema van de ChristenUnie.

De heer Alkema: Dank u wel, voorzitter. Wethouder Meij heeft een prachtige portefeuille en presenteert vandaag het Programma Stedelijk Water. Wederom een belangrijk beleidsstuk voor het beschermen van de natuur en onszelf. Dit programma richt zich op het verbeteren van waterkwaliteit, te anticiperen op klimaatverandering en plannen en financieel beheersen van investeringen en onderhoud aan ons rioleerstelsel. We waarderen de integrale aanpak waarbij water zoveel mogelijk op locatie wordt vastgehouden, vervolgens geborgen en daarna vertraagt afgevoerd. Samenwerking met het waterschap is cruciaal in dit proces voor zowel waterkwaliteit als kwantiteit. We missen in het programma de aandacht die is besteed aan de tegenstrijdige belangen en een diversiteit aan verantwoordelijken voor het water. Het overleg met vissers en medewerkers van zowel waterschap als gemeente heeft ons bewust gemaakt van deze uitdaging. We geloven dat het maken van keuzes in waterfuncties het beleid overzichtelijker en uitvoerbaarder maakt. In ons rioolsysteem stroomt het water vanuit de huizen naar een pomp die het water naar de waterzuivering brengt, waarna het gezuiverde water in de sloten terechtkomt. Aan het hoogste punt van de rioolbuis bij de sloot bevindt zich een opening met een muurtje. Dit voorkomt bij overbelasting van het riool bij hevige neerslag dat het rioolwater op straat of in de huizen komt. Het waterschap en onze motie stellen voor om dit muurtje waar het moet en kan tot 25 centimeter boven het waterniveau van de sloot te verhogen, in plaats van de huidige kleine hoogteverschillen van soms maar enkele centimeters. Dit voorkomt dat bij een verhoogde waterstand onbedoeld water uit de sloot het riool instroomt, wat veroorzaakt wordt door de toenemende neerslag en sloten die hier oorspronkelijk niet op berekend zijn. De instroming heeft ook negatieve gevolgen voor het zuiveringsproces. Met de motie, tegengaan rioolvreemd water, willen we de visie van het waterschap versterken en hun aangeboden hulp omarmen. We verzoeken de wethouder om concrete maatregelen te nemen om het indringen van rioolvreemd water in ons rioolsysteem te voorkomen en ons tijdig op de hoogte te stellen van de voortgang. Dit draagt bij aan een toekomstbestendig Ridderkerk en het voorkomen van wateroverlast. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Van Nes-de Man van Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. De naam van dit plan gaf bij onze enige verwarring, stedelijk, daar heeft Ridderkerk toch niets mee? We zijn nog steeds het dorp aan de rivier. Maar goed, we groeien en dan groeit dit blijkbaar mee. Blijven er nog maar twee dorpen over aan de rivier, dat zijn Oostendam en Rijsoord. Het plan is goed, we zijn er blij mee, maar in hoeverre wordt het ook echt uitgevoerd? We gaan inzetten op waterberging, gaan we ook inzetten op groene daken op de bedrijven? Zoals bij Cornelisland en Nieuw Reijerwaard, nieuwe bedrijven, nieuwe daken. Hoe gaan we om met waterberging in verstedelijkt gebied of op de bedrijventerreinen? Er is veel versteend daar en daar valt winst te halen, lijkt mij. Zet daar ook op in en niet alleen op die kleine druppeltjes als de natuurvriendelijke oevers. Hoewel veel druppels maken één bui. Maar de boodschap van Burger op 1 is denk ik duidelijk, pluk niet alleen het laaghangend fruit. Zal ik gelijk op de motie ingaan?

De voorzitter: Wat mij betreft.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja? Nou, we hebben motie eendentrap bij beschoeide oevers. Het is belangrijk om bij watergangen waar een natuurvriendelijke oever niet mogelijk is, de natuur een handje te helpen door bij de beschoeiing een zogenaamde eendentrap aan te brengen. Een soort trapje waar langs onder andere jonge eendjes, kikkers maar soms ook hazen en katten uit het water kunnen komen. U kunt zich er best een voorstelling van maken. Onze buurman heeft even geleden een beschoeiing langs een van de of langs zijn kant van de sloot aangebracht en sindsdien zijn daar al twee hazen verdronken. Ze rennen vrolijk door de tuin, springen in de sloot, zwemmen die over en dan komen ze bij de beschoeiing aan en de rest kunt u wel raden. Ik weet dat dit ook al in de notitie is verwerkt, werken uit ecologie, of is opgenomen maar het is een hele kleine moeite, een groot plezier, vandaar alsnog deze motie. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Mijnders van het CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ja, mevrouw Van Nes was me net voor maar het klopt inderdaad, we vonden het een hele sympathieke motie en we vroegen ons af waarom? Nou, het is ook als actiepunt 24 opgenomen in de Visie op Ecologie. En onze vraag is, waarom gaan we een motie indienen als we dat actiepunt al hebben vastgesteld als raad? En onze vraag eigenlijk aan Burger op 1 is, we vinden het een sympathieke motie maar overbodig, zou die teruggetrokken kunnen worden? Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Nee, ik wil hem gewoon laten staan in de hoop dat er een versnelling komt. Want dit is echt zo'n kleine moeite, zo'n klein ding. En als je het in die ecologie laat zitten, hoelang blijft het dan liggen? Ja, ik heb ook van de wethouder meegekregen dat het een sympathieke motie, dat die het een motie vindt. Ik heb goede hoop dat er dan gewoon actie uit volgt.

De voorzitter: De heer Mijnders, CDA. Met speaker aan, dank u wel.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ja, als u een versnelling wil op dit punt dan moet u dat zetten in de motie en daar vraagt de motie niet om. De motie vraagt om exact hetzelfde als wat opgenomen is als punt 24 in de Visie op Ecologie dus we zijn hier dubbel werk aan het doen. Of anders moet u uw motie aanpassen. Dank u wel.

De voorzitter: Een laatste reactie van mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Reagerend daarop, als ik hem aanpas, bent u dan wel bereid om hem te steunen?

De voorzitter: Mijnheer Mijnders, CDA. En dan ronden we even af daarmee.

De heer Mijnders: Dan ga ik daarna aan de wethouder vragen of dat überhaupt mogelijk is, versnelling. En we hebben al aangegeven, we vinden het een hele sympathieke motie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij door naar de volgende spreker, de heer Borst van de VVD.

De heer Borst: Dank u wel, voorzitter. Ja, er komt toch maar enorm veel op onze gemeente af. Van een toename van gewelddadige incidenten, leegstand in het winkelcentrum of crisissituaties in de jeugdzorg en ook nog regen, steeds meer regen. Want volgens de waarnemingen van het KNMI nam de jaarlijkse neerslag in

Nederland van 1906 tot en met nu met ruim 21 procent toe. Die toename komt vooral doordat de neerslag extremer is geworden. Hevige en langdurige regen kan zorgen voor wateroverlast en daar weten we volgens mij in Ridderkerk ook al het nodige van af. In de toekomst neemt door klimaatverandering de kans op wateroverlast alleen maar toe. Dus volgens mij reden genoeg om hiermee aan de slag te gaan. En het Programma Stedelijk Water is wat klimaatadaptatie betreft dan ook echt een verbetering van het vorige plan. We gaan meer rekening houden met al dat water, bijvoorbeeld door in onze openbare groene ruimte meer rekening te houden met neerslagpieken. En daar zijn we als VVD dan ook echt enorm blij mee. Maar we zijn ook op een aantal punten kritisch. Zo zijn medicijnresten in het water voor ons een punt van zorg. We promoten het inleveren van oude medicijnen maar het wegspoelen van medicijnen is nog geen 5 procent van het totaal aan medicijnresten in ons afvalwater. Verreweg de grootste hoeveelheid komt vrij bij het gebruik van die medicijnen zelf. En daarom nemen veel waterschappen in samenwerking met de gemeente stappen tot het uitbreiden van de zuivering met een zogenaamde vierde trap. Ik wil de wethouder daarom vragen om met het waterschap in ieder geval het gesprek aan te gaan over een aanvullende trap op onze waterzuivering? Daarnaast is de VVD van mening dat het verminderen van rioolwater, rioolvreemd water in het riool, nog onvoldoende is belegd in het Programma Stedelijk Water. Regenwater in het riool heeft namelijk negatieve effecten. Het extra water moet getransporteerd en verwerkt worden door de waterzuivering en die waterzuivering is dan ook nog eens minder effectief als dat rioolwater verdund is. Maar we willen ook weer geen water op straat en daarom bestaat er dan zo iets als een overstortdrempel. En tot vier weken geleden wist ik eigenlijk ook helemaal niet wat dat was. Maar zo'n drempel zorgt er dan voor, even kijken, dat is dan weer jammer, het ging lekker, die zorgt ervoor dat het water op straat komt te staan als de afvoer door het riool kleiner is dan de toevoer en die toevoer is dan de regen. Het riool werkt dus als een buffer. En zo technisch als de heer Alkema dat uitlegt kan ik dat niet maar u snapt het principe volgens mij. Het zoeken is dus naar een goed evenwicht tussen het voorkomen van water op straat aan de ene kant en te veel regenwater in het riool. En daarom dien ik de motie tegengaan rioolvreemd water van de heer Alkema mede in want daarmee onderzoeken we of en waar het verhogen van zo'n overstortdrempel dan nuttig en noodzakelijk is zodat we nu maar ook in de toekomst in Ridderkerk droge voeten houden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan vervolgen wij met de heer Kloos van Echt voor Ridderkerk.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. De fractie van Echt voor Ridderkerk kan zich vinden in het collegebesluit want de afvoer van water gaat ons aan het hart. Maar het tegengaan van rioolvreemd water in de waterzuivering is echter nog wel een punt van aandacht. Daarom dienen wij mede met de CU de motie, tegengaan rioolvreemd water, in. Wij kijken uit naar het onderzoek en de argumenten of tegenargumenten inzake het verhogen van de overstortdrempels naar het minimale waking van 25 centimeter. Echt voor Ridderkerk kijkt ook uit naar de uitkomst van het onderzoek en de kosten om de mogelijke verhoging van de waking naar 25 centimeter. Daarom gaan we nog eens goed luisteren wat het college daarvan vindt. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Dirks van PvdA-GroenLinks.

Mevrouw Dirks: Dank u wel, voorzitter. Het is zo'n leuke, GroenLinks. Nederland is een waterland. We staan erom bekend dat we een van de beste landen zijn om water tegen te houden. Naast dat ons land voor een groot deel onder NAP ligt, moet zeker met de stijgende zeespiegel hier nog meer dan anders rekening mee gehouden worden. Met de huidige klimaatcrisis, de steeds langere droogtes en zoals al genoemd werd, de meer intensieve buien, kijken we op dit moment juist ook naar de andere kant van het spectrum. Wanneer het langere tijd droog is geweest en het plots heel hard en veel regent kan de grond het water niet goed opnemen. Van water tegenhouden geven we daarom nu ook steeds meer aandacht aan het vasthouden van

water. Programma Stedelijk Water houdt hier ook zeker rekening mee. Je kan er veel woorden voor gebruiken maar kortom vinden wij dit plan er gewoon goed uitzien, duidelijk en ja, compleet. En een kleine notitie over onderhoud waar nog niet genoeg capaciteit voor is om dat duidelijk nog te krijgen. Maar goed, dat zal in de toekomst hopelijk beter worden. Nagenoeg, zei ik, want er liggen bij dit agendapunt vandaag ook twee moties op tafel. En van allebei de moties vinden wij als PvdA-GroenLinks dat deze het programma goed aanvullen. Want als afvoerputje van West-Europa staat Nederland, volgens de Nederlandse criteria trouwens, ook bekend als land met de slechtste waterkwaliteit. Met het ophogen van de overstortdrempels of een alternatieve methode wordt beoogd instromend water vanuit de sloten tegen te gaan. Ja, ten behoeve van waterkwaliteit. Een prima idee en hier stemmen we dan ook mee in. Daarnaast had PvdA-GroenLinks net zoals Burger op 1 de intentie een motie in te dienen over het plaatsen van faunatrappetjes zodat dieren ook bij steile begroeiingen aan wal kunnen komen. Vandaar dat we de motie van Burger op 1 dan ook mede indienen. En nu meer concreet dan in de Visie op Ecologie, juist omdat het nu ook benadrukt wordt dat wanneer een begroeiing intact blijft, dat dit dan geïmplementeerd wordt. Water tegenhouden, water vasthouden, waterkwaliteit verbeteren en natuurinclusief oppervlaktewater, van ons een dikke duim en nu de uitvoering nog.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Griep van Partij 18PLUS.

Mevrouw Griep: Voorzitter, Partij 18PLUS vindt het Programma Stedelijk Water een zeer goed stuk. Bij het lezen van de paragraaf historie riolering Ridderkerk waren we even bang dat er wellicht een cultuurhistorische waarde aan het rioolstelsel voor Ridderkerk gehangen zou worden. Gelukkig is dit niet het geval, anders hadden we het niet mogen vervangen. Voor wat betreft hemelwater is er geen betere zuivering dan moeder natuur. Tenminste, als het maar op natuurlijke elementen valt, zoals sloten en groen. Partij 18PLUS maakt zich wel ernstig zorgen over het gescheiden rioolstelsel. Dit zou wel eens de volgende ecologische ramp kunnen worden. Hemelwater mengt zich op straat namelijk met vuil en komt op die manier in het oppervlaktewater terecht. Maar ook menselijk handelen zoals het lozen van chemische middelen in rioolputten of het op straat wassen van de auto met een milieuaantastend wasmiddel zorgen voor de vervuiling van het oppervlaktewater. Plant- en diersoorten zijn hier de dupe van. Wat Partij 18PLUS betreft zullen we zoveel als mogelijk inzetten op het systeem wat we de laatste decennia kennen. Alles pompen naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie, zo, dat is een lang woord, en investeren in nog betere zuiveringstechnieken en uiteraard in nog meer groen voor het goed opvangen van hemelwater. Voorzitter, de motie van de ChristenUnie hebben wij tijdens onze fractievergadering besproken. Doordat deze zeer technisch was kwam vanuit de indiener op ons verzoek een uitleg in Jip en Janneke taal. Daarna begrepen we de motie veel beter en we gaan hem dan ook zeker steunen maar juist om het tegenovergestelde. Partij 18PLUS heeft namelijk in het verleden een melding gemaakt van massale vissterfte in sloten. Dit kwam door de lozing van het riool via de overstort op onze sloten. De indieners willen niet dat het slootwater in het riool komt en Partij 18PLUS wil niet dat het rioolwater in de sloot komt. Door het ophogen van de overstorten komen onze beide wensen wellicht uit. De motie van Burger op 1 kwam helaas te laat binnen waardoor we hem niet in de fractievergadering hebben kunnen bespreken. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, u wilt reageren. Aan u het woord, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Te laat binnen, dat begrijp ik. Het is niet zo'n ingewikkelde motie. Hebben jullie er nu wel kennis van kunnen nemen en er een mening over kunnen vormen of moeten we schorsen straks?

De voorzitter: Mevrouw Griep, 18PLUS.

Mevrouw Griep: Ja, wij hebben als Partij 18PLUS gewoon de regel, als die niet voor de fractievergadering of misschien nog net in het begin van de fractievergadering binnen is, dan kunnen we hem niet bespreken en kunnen we er dus geen mening over vormen als complete fractie. En we zijn hier vanavond, ja, wel met alle raadsleden aanwezig maar niet met alle fractieleden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik de volgende spreker het woord, de heer Lapaer van Leefbaar Ridderkerk.

De heer Lapaer: Ja, dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt een prachtig document over stedelijk water met daarin geschetst hoe Ridderkerk ervoor staat. Het is een complexe materie, voorzitter. Ik heb de afgelopen weken na het lezen van het rapport veel kennis opgedaan, en toch blijft het een complex onderwerp met veel technische aspecten. Het duizelt mij inmiddels een klein beetje, het waterschap, het Rijk, de DCMR en gemeentes zijn allemaal betrokken partijen, hebben belangen en moeten nog eens samen optrekken ook. Voorzitter, Leefbaar Ridderkerk kent op dit gebied een rijke ervaringsportefeuille. Uit oude dossierstukken blijkt dat de betrokkenheid van Leefbaar bij wateroverlast op de Kerkweg in het oude centrum van Ridderkerk. Na intensief technisch onderzoek en een flinke investering werd toen een groot deel van de problemen opgelost. Collega Alkema van de ChristenUnie, nu inmiddels raadslid, heeft daarbij een belangrijke rol vervuld. Voorzitter, wij kunnen onze Ridderkerkse inwoners niet in de kou laten staan of misschien beter verwoord, niet in het water laten staan. En daarom is deskundig advies noodzakelijk. Wij realiseren ons terdege dat de particuliere oplossing om water op te vangen een minimale invloed hebben op mogelijke wateroverlast. Maar de ontwikkelingen gaan ook hard op dit gebied. We zien van tijd tot tijd revolutionaire oplossingen op de markt komen om regenwater op te vangen bij particulieren. Hier zou in onze optiek best meer aandacht voor mogen zijn dan alleen het tegeltje wippen. Voorzitter, laten wij als gemeente zorgen dat we klaar zijn voor de klimatologische veranderingen en alles doen om situaties, zoals eerder rond de Kerkweg en het centrum van Ridderkerk, te voorkomen. En ook hiervoor geldt, voorkomen is beter dan genezen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Mijnders van het CDA, u sluit de rij. Aan u het woord.

De heer Mijnders: Nogmaals, dank u wel, voorzitter. We moeten niet vergeten dat riolering een van de belangrijkste uitvindingen is geweest voor de gezondheid van ons als inwoners. Het aantal sterfgevallen door ziektes is door de aandacht voor riolering de afgelopen 150 jaar drastisch verminderd en gelukkig maar. We hebben in Ridderkerk een kwalitatief hoogwaardig rioolstelsel en daar moeten we zuinig op zijn en het goed onderhouden. Het CDA is blij met het Programma Stedelijk Water, het programma voorziet namelijk in een duidelijke onderhoudsstrategie. Daarnaast is er ook voldoende aandacht voor klimaatadaptatie en is ons punt over overlast van exotische planten en dieren ook opgenomen in het programma. De verwachting vanuit de wetenschap is dat het vaker en harder gaat regenen en het watersysteem dient daarop worden aangepast. We hebben als CDA nog wel vier aandachtspunten hierbij. Allereerst, de hydraulische ontwerprichtlijnen voor de riolering dienen ons inziens geactualiseerd te worden. Nieuwe riolering heeft een levensduur van circa 70 jaar dus moeten we zeker aan actuele richtlijnen voldoen. Als tweede een belangrijke maatregel is vervangen van een gemengd rioolstelsel door een gescheiden rioolstelsel, daarna komt namelijk het afkoppelen. Bij piekbuien zou dan het overvloedige schone regenwater in de sloot terechtkomen. Het vuile rioolwater zal gewoon naar de zuivering afgevoerd worden en niet meer overgestort worden in de sloot. De vervangingsplanning is gebaseerd op de leeftijd en de kwaliteit van het bestaande stelsel. Het CDA zou in deze planning graag meer focus willen op waar mogelijk het afkoppelen omdat we in Ridderkerk nog verschillende gemengde overstorten hebben, bijvoorbeeld in Bolnes en in Rijsoord. We stonden daarom ook positief vanaf het begin af aan al positief tegenover de motie van de ChristenUnie. Alleen is naar onze mening ook meer

aandacht nodig voor de oorzaken van rioolvreemd water en de impact die het verhogen van de overstort heeft. We willen niet dat het verhogen van de overstort ervoor zorgt dat straten langer blank blijven staan. Dank aan de ChristenUnie dat onze beide punten zijn opgenomen in de motie en we zullen de motie ook daarom steunen. Als derde, in het commissieoverleg is aangegeven dat een deel van de adaptatie niet in het rioolstelsel wordt verwerkt maar bovengronds door middel van de aanleg van wadi's. Op zich een goed plan maar het kost ook heel veel ruimte. En de vraag is of die overal beschikbaar is? Want we willen elke vierkante meter Ridderkerk voor meerdere doeleinden gebruiken. Conclusie kan zijn dat op veel locaties adaptatie bovengronds, zoals wadi's, gewoon niet mogelijk is en dat we gewoon gebruik moeten maken van het rioolstelsel. Als laatste, en de heer Bos van de VVD refereerde er ook al aan, we hebben exact hetzelfde punt, de medicijnresten in het rioolwater worden nu niet verwijderd in de zuivering. Er zijn op dit moment verschillende proeven met extra zuiveringsstap, de zogenaamde vierde stap, en hopelijk wordt het in de toekomst mogelijk de medicijnresten uit het water te zuiveren zodat deze medicijnresten niet meer in de natuur terechtkomen. Als laatste, voorzitter, het programma voorziet verder in de aanleg van een drainagesysteem wat water afvoert bij overlast en water infiltreert bij tekort. Een prima plan wat het CDA betreft, het bestrijdt ook de verdroging. En al met al zullen we daarom ook het voorstel steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het nu aan het college middels wethouder Meij om te reageren in eerste termijn.

De heer Meij: Ja, dank u wel, voorzitter. De bijdrage begon bij de ChristenUnie, bij de heer Alkema. Dank voor uw waardering voor mijn portefeuilles. Het is inderdaad een mooi trio om dat allemaal bij elkaar te hebben in de buitenruimte. Ik vind het ook knap dat u de hele raad mee hebt gekregen sinds uw aankondiging van de motie, dat we het nu allemaal hebben over rioolvreemd water. Ik denk dat voor veel raadsleden dat ook de eerste keer was dat ze dat hoorden. U motie, moet ik zeggen, is genuanceerder dan uw bijdrage in eerste termijn. In uw motie vraagt u om onderzoek maar in uw eerste termijn zegt u van, zet u toch weer de focus op die 25 centimeter. En u weet dat we daar natuurlijk overleg over hebben gehad. Die focus op 25 centimeter vinden we, als ik het eigenlijk zo mag zeggen, toch iets te kort door de bocht. Het gaat erom, kijk, we moeten het zo zien, kleine buien moeten niet leiden tot het feit dat er oppervlaktewater in het riool terechtkomt want dat zou dan heel vaak gebeuren. Dus in die zin moet er wel gekeken worden naar die waker en de hoogte, hoeveel centimeter moet die boven het wateroppervlak zijn? Maar het alternatief is als je hem standaard naar 25 zou zetten, dat is ook door een aantal raadsleden verteld, ja, dan loop je het risico, het grote risico en dat gaat gewoon gebeuren, dat het water op de oppervlakte blijft, op het verharde oppervlak blijft liggen. Gezondheidsrisico's krijg je dan, het kan het huis ingaan. Dus het is echt zoeken naar die balans, waar kan het wel en waar kan het dus absoluut niet? En dan is wat de gemeente eigenlijk in het programma heeft gezet, het streven naar minimaal 15 centimeter is natuurlijk al in die zin genuanceerder. Want inderdaad veel wakers zijn misschien maar 10 centimeter of 8 centimeter dus er kan echt wel gekeken worden maar 25 zou natuurlijk soms gewoon een verdubbeling betekenen. We hebben dus gewoon met het waterschap afgesproken dat we per locatie gaan bekijken waar het kan. Ridderkerk ligt vrij laag, dus in Ridderkerk is op veel plekken het oppervlaktewater bijna gelijk aan onze overstortdrempels. Dus dat is best wel kritisch, dus vandaar ook die waak die nodig is. Dus in uw motie proef ik veel meer die balans en nou, dat gaan we ook inderdaad nastreven. Dat hebben we ook al zo met het waterschap afgesproken. Ik wil niet zeggen, nou, als ik in mijn eigen woorden zeg waren we ook enigszins verbaasd dat in die brief dat nu toch nog een keer terugkwam. Want u moet ook bedenken dat de hoogte van de wateroppervlakte is de verantwoordelijkheid van het waterschap. Nou leggen ze die hele verantwoordelijkheid als dat water dus via die overstort in de riool komt en naar het gemaal gaat en daar dus, ja, moeten ze harder pompen en dat kost meer energie. Ja, dan kan je die hele rekening wel bij de gemeente neerleggen maar je kunt ook naar het waterschap kijken, u bepaalt met

pompen hoe hoog dat oppervlaktewater is. Dus het is echt een overleg. Nou, ik denk dat ik daar voldoende over gezegd heb. Mevrouw Van Nes-de Man, ja, geeft volgens mij helemaal een analyse van het rapport werken vanuit ecologie. U heeft het over groene daken, u heeft het over verharding die we moeten weghalen. Ja, dat zijn zaken die we volgens mij een half jaar geleden besloten hebben te gaan doen. Maar uiteraard, hier gaat het echt over riolering en het ook klimaatadaptief te maken. Ik laat natuurlijk aan de raad over wat inderdaad van ... Het is een sympathieke motie, dat heb ik ook naar u geschreven. Het is natuurlijk aan de raad hoe ze dat interpreteren. Dan de vraag of versneld kan worden, zo'n watertrap? U moet bedenken, we gaan natuurlijk eerst kijken, dat is natuurlijk het beste, naar natuurvriendelijke oevers. Dat als het kan glooien, als er ruimte is, dat is natuurlijk de beste oplossing. Ook zo'n watertrap kan ook wel weer kwetsbaar zijn. Niet zozeer voor die eenden of voor de egels maar wel voor vandalisme. Dus dat willen we eerst bekijken. Dus het kan niet zo zijn dat we het overal waar nu die beschoeiing is het gaan doen want we willen eigenlijk misschien liever een natuurvriendelijk oever. Maar het is inderdaad maatregel ik gok 24 in dat rapport waar u het net over had, waarin we dat inderdaad ook gaan uitvoeren. Dus het is ook een belangrijk onderdeel daarvan. En dan die ...

De voorzitter: Ik zie een interruptie van mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Het is hartstikke logisch dat u eerst kijkt waar een natuurvriendelijke oever kan, dat verdient aan alle kanten de voorkeur kan dat. Maar je hebt gewoon locaties waarvan je nu al weet, kan zien van, ja, daar kan het gewoon niet nooit simpelweg te verstedelijken of wat ook, daar zou je natuurlijk al versneld zo'n faunatrap, zo'n eendentrap neer kunnen zetten.

De voorzitter: Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja, nee, die opmerking snap ik. Dan kan het wel, ja. Dan ook wat ik hoorde over die medicijnresten. Inderdaad, de waterkwaliteit is in Nederland toch niet best. Zeker ook vergeleken met de omliggende landen. Maar dat is, dat moet ik gewoon zeggen, ook weer een verantwoordelijkheid van het waterschap. Die heeft met de gemalen moeten ze dat natuurlijk eruit filteren. Nou, die moet ook nu extra gaan investeren in die wat u noemde ik geloof die aanvullende trap geloof ik of aanvullende zuivering, aanvullende filters om dat eruit te halen. Natuurlijk zullen we dat bespreken met het waterschap maar uiteindelijk ligt daar de verantwoordelijkheid en ook de financiële consequenties. Ja, volgens mij, voorzitter, heb ik dacht ik ... En ik ben blij met de complimenten. Het gaat vooral over die twee moties, dat is vaak het geval bij een groot stuk, dan krijgen de moties natuurlijk alle aandacht en ook terecht. Maar het is toch echt wel een prachtig stuk wat hier weer opgeleverd is. We mogen inderdaad trots zijn op onze riolering. We gaan vaart maken met dat gescheiden stelsel. En het heeft alleen behoorlijke consequenties, want we gaan als we het open gaan leggen, dan willen we ook die waterberging mogelijk maken dus we gaan het uitgiftepeil verhogen. Dat betekent ook dat de straat, als die dan weer gesloten is, hoger komt te liggen. Nou, daar moeten we discussies en gesprekken gaan voeren met de inwoners met die tuintjes want die liggen dan weer wat lager. Dus het is echt best wel een heel complex verhaal maar wel iets wat gewoon hard nodig is. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan leg ik in uw midden neer de vraag of er behoefte is aan een tweede termijn? Dat blijkt het geval. Ik noteer de heer Alkema, mevrouw Van Nes-de Man, mevrouw Dirks, de heer Rottier, de heer Borst, de heer Lapaer, de heer Mijnders. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Mag ik u interrumpen? Ik wil even een schorsing vragen en even kijken of ik mijn motie een klein beetje aan kan passen.

De voorzitter: Volgens mij is het goed gebruik dat we dat honoreren. Is iedereen het daarmee eens? Dan schorsen we, hoelang denkt u nodig te hebben voor beraadslaging? Vijf minuutjes?

Mevrouw Van Nes-de Man: Zoiets.

De voorzitter: Dan doen we dat even zo, over vijf minuten gaan we verder, ik schors de vergadering.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. En wij wachten natuurlijk in spanning af wat mevrouw Van Nes-de Man van Burger op 1 ons te vertellen heeft. Aan u het woord.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. We zijn eruit om de motie aan te passen. Dan ga ik voorlezen bij, verzoekt het college om daar waar geen natuurvriendelijke, dus dat vervalt helemaal zoals het er nu staat, daar waar geen natuurvriendelijke oever mogelijk is op korte termijn bij beschoeiingen een eendentrap te plaatsen. En dan hebben we daar puntje 2 aan toegevoegd. Kan het college over ongeveer zes maanden een stand van zaken geven van wat er is gedaan, een stand van zaken geven? De griffie weet het ongetwijfeld netter te verwoorden.

De voorzitter: Als ik even snel meegeschreven heb dan zegt u, verzoekt het college om ten eerste punt, daar waar geen natuurlijke oever mogelijk is een eendentrap te plaatsen. En u verzoekt het college ten tweede om dat binnen een termijn van hoelang?

Mevrouw Van Nes-de Man: Zes maanden. Ik had ook gevraagd op korte termijn want anders dan laat je het wel heel erg zwemmen.

De voorzitter: Misschien is het even voor iedereen daarmee wel even belangrijk dat u nog even het verzoek aan het college nog even rustig duidelijk omschrijft. Ten eerste, u verzoekt het college?

Mevrouw Van Nes-de Man: Sorry. Ja? Daar waar mogelijk daar waar geen natuurvriendelijke oever mogelijk is op korte termijn bij beschoeiingen een eendentrap te plaatsen. En dan puntje 2, kan het college over ongeveer zes maanden een stand van zaken aangeven in deze?

De voorzitter: Duidelijk. Is deze strekking iedereen duidelijk? Ja? Akkoord, dank u wel. Dan gaan wij nu over tot de tweede termijn zoals die ook bedoeld was te laten plaatsvinden. En ik geef als eerste het woord aan de heer Alkema van de ChristenUnie.

De heer Alkema: Dank u wel, voorzitter. Uit de bijdrage van de PvdA de dikke duim richting de wethouder, die zou ik ook wel willen geven. En de meerdere oplossing die de heer Lapaer van Leefbaar Ridderkerk aangaf, die steun ik ook van harte. Wat de heer Meij, de wethouder, begrijp ik goed wat hij allemaal gezegd heeft over de 25 centimeter en wat er wel en niet mogelijk is en wat de overwegingen zijn. Maar ik proef toch een verschil in oplossingsrichting van het waterschap en de gemeente. Dat is eigenlijk ook wel mede aanleiding om met deze motie te komen. En wat mij betreft is de focus op de strategie het overleg op de strategie en komt de gemeente en het waterschap er vast wel uit. Dus het overleg ook wat gaande is, wat de heer Meij al aangaf, zou ik graag willen ondersteunen.

De voorzitter: Interruptie van de heer Rottier van de SGP.

De heer Rottier: Dank u wel, voorzitter. Als we nu die overstortdrempels gaan verhogen wat in uw motie staat, dat betekent dus dat er meer water kan blijven staan in het riool zelf bij buien waardoor het water op de

straat en in de huizen kan blijven staan. Als u dat wil doen zou het betekenen dat je dat hele rioolstelsel daarvoor moet aanpassen op korte termijn, dat dat gemengde stelsel of dat dat afkoppelen al eerder gebeurt. Dat kan er dus toe leiden dat investeringen naar voren getrokken moeten worden en dat de rioolheffing enorm omhoog zou moeten. Hoe staat de ChristenUnie daartegenover?

De voorzitter: De heer Alkema, ChristenUnie.

De heer Alkema: Ja, dank u wel, voorzitter. De rioolheffing staat nu niet ter discussie maar de oplossingsrichting wel. En wij verwachten een raadsinformatiebrief of een verslag dus te krijgen van het overleg met het waterschap wat er wel en niet mogelijk is. En ik ben bang dat we snel in het techniek weer belanden en dat is me niet altijd in dank afgenomen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Rottier, SGP.

De heer Rottier: Ja, voorzitter, de heer Alkema zegt, dat is nu niet aan de orde. Maar ja, dat is gewoon het logische gevolg als je naar deze motie kijkt, dat dat tot kostenverhoging kan leiden. En mijn vraag is hoe die daartegenover staat als dat het geval zou zijn?

De voorzitter: De heer Alkema, ChristenUnie.

De heer Alkema: Dank u wel, voorzitter. De heer Rottier van SGP heeft een aanname en met die aanname ben ik het niet helemaal eens.

De voorzitter: Dat is duidelijk. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u. In aanvulling op mijnheer Alkema, ik denk ook dat je het gewoon kan toepassen waar mogelijk en niet daarmee een afkoppeling versneld naar voren haalt. Maar als je een afkoppeling doet, pas het dan toe, kijk er dan naar.

De voorzitter: Ik dacht geen vraag te horen maar de heer Rottier slaat wel aan. De heer Rottier van de SGP.

De heer Rottier: Ja, om dan maar even uit te leggen wat ik bedoel. Als er niks nodig is en het kan, dan is er natuurlijk ook geen probleem. Maar ja, waar dat wel het geval is zou het in mijn optiek kunnen leiden tot die kostenverhoging. En als SGP willen wij dat toch wel binnen de perken houden. Dus dat is wel een randvoorwaarde. Ik zal straks zeggen hoe wij tegenover de motie staan maar die randvoorwaarde die stellen wij er zelf voor ons op voorhand bij wat betreft de uitkomst.

De voorzitter: De heer Borst van de VVD.

De heer Borst: Ja, voorzitter, de SGP kan de VVD natuurlijk altijd aan zijn zijde vinden wanneer het gaat om het in toom houden van kosten. Dat ben ik helemaal met de heer Rottier eens. Het is alleen wel zo dat we nu natuurlijk vragen om dat onderzoek en ik vind het echt te vroeg om nu al vooruit te lopen op die kosten. Gaat het dan om een ton, gaat het om een miljoen, dat zijn nogal verschillende orde van grootte. Laten we nou eerst kijken waar het mogelijk, wenselijk en nuttig is om zo'n drempel al dan niet op te hogen. Misschien zijn er ook nog wel andere dingen. Ik heb ons burgerlid Paul Bakker ook gehoord over allerlei andere slimme technische oplossingen. Daar moet u mij niks over vragen maar die zijn er wel. Dus laten we dat nou eerst rustig onderzoeken en dan kunnen we nadat het college terugkomt met een rapportage daarover de discussie voeren of dat we vinden dat dat effectief, efficiënt en binnen de perken blijft financieel gezien.

De voorzitter: De heer Rottier, SGP.

De heer Rottier: Voorzitter, de SGP kan instemmen met het verhaal van mijnheer Borst maar we hebben wel op voorhand een piketpaaltje voor de kosten geslagen.

De voorzitter: Duidelijk. Ik stel voor dat wij doorgaan. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1, aan u het woord.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ik heb geen bijdrage in tweede termijn, dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door naar de heer Borst van de VVD.

De heer Borst: Daar kom ik weer. Ja. Ik ben in ieder geval blij, voorzitter, met toch wel met zoveel woorden de toezegging van de wethouder om in gesprek te gaan met het waterschap over het filteren van die medicijnresten uit het water. Dat is volgens mij voor nu voldoende om onze zorg weg te nemen. Ik wil er tot slot nog wel even op wijzen dat de brief van het waterschap wat daarin staat, dat zij wel echt streven naar drempels van 25 centimeter. En ik ga er natuurlijk niet over waar en op welke plekken dat al dan niet zeg maar van toepassing zou zijn. Volgens mij is dat wel een gegeven. Nou, volgens mij moeten we maar even in gesprek en ook op basis van het onderzoek waar de motie om vraagt, dan kijken waar dat wel of niet van toepassing is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Kloos van Echt voor Ridderkerk.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. In feite heb ik niet veel toe te voegen want in mijn eerste bijdrage heb ik al gezegd dat wij kijken naar de uitkomst van dit onderzoek en de mogelijke kosten die een mogelijke verhoging met zich meebrengt. Daarna gaan wij nog eens een keer als raad het college gehoord hebbende er nog eens een keer goed naar kijken. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Dirks van PvdA-GroenLinks.

Mevrouw Dirks: Dank u wel, voorzitter. Nou ja, blij om te horen dat er sympathie is ook voor beide moties eigenlijk wel. Dan komen we toch telkens terug op die 25, 15 centimeter en nou ja tijdens de commissie hadden we daar natuurlijk nog niet echt zicht op deze motie. Dus toch nog heel even die vraag van, waarom waterschap, ja, ik neem aan dat zij wel kennis hebben van waarom zij 25 centimeter voorstellen. Waarom is het college dan zo van mening dat die 15 centimeter eigenlijk wel voldoende is? Is daar wetenschappelijke achtergrond of zijn er andere gemeentes waar de ... Die hetzelfde doen of juist niet?

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Lapaer van Leefbaar Ridderkerk.

De heer Lapaer: Ja, dank u, voorzitter. In mijn eerste termijn herinner ik uw college eraan dat er ingrijpende en noodzakelijke investeringen zijn geweest ter hoogte van de Kerkweg in eerdere raadsperiodes. Wij moeten er alles aan doen om onze inwoners in de nabije toekomst ook droge voeten te laten houden. Vandaar dat wij mede-indiener zijn van deze motie. En waarvoor dank aan de heer Alkema voor het initiëren van deze motie. De motie van Burger op 1 zal Leefbaar Ridderkerk niet steunen omdat deze wat ons betreft bij ecologie thuishoort en niet bij dit onderwerp. Wij zijn ook niet van mening dat er paniekerige eenden gezien zijn die op zoek waren naar een trappetje en om die reden gaan wij dus daar niet in mee. En is het ook een risico dat ratten uit de sloot de tuinen in kunnen gaan. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Mijnders van het CDA, aan u het woord. U maakt er geen gebruik van zie ik aan uw non-verbale communicatie. Dank u wel. De heer Rottier van de SGP, u sluit de rij.

De heer Rottier: Dank u wel, voorzitter. De SGP die vindt het een goed en compleet plan, om de woorden van mevrouw Dirks nog maar eens te herhalen. Vandaar dat wij geen eerste termijn deden omdat, ja, we hebben er niets op aan te merken. Dus wij steunen helemaal de ambitie van de wethouder daarin. En wat betreft de moties, ja, wij zijn mede-indiener van de oorspronkelijke motie eendentrap. Ons was ontgaan dat het actiepunt al in dat ecologieplan stond dus wij zijn blij dat de motie nu aangepast is want wij hebben geen behoefte aan overbodige moties. Dat was ook tegelijk ons probleem met de andere motie want daar hebben we best wel op zitten kauwen als fractie omdat, ja, er was al een brief van het waterschap en de gemeente had gezegd, we gaan daarmee aan de gang en we gaan in gesprek. Dus in die zin brengt ook die motie niet veel nieuws. Maar ja, het is ook wat om iets, om tegen te zijn als stemmer als het collegebeleid wordt verwoord. Dus in die zin zullen wij de motie gaan steunen waarbij wij wel volledig achter de uitleg staan van de wethouder. En daarbij ook opmerken dat het al een uitdaging zal zijn om zeg maar de 15 centimeter te halen omdat als je nu op 8 of 10 zit en je kan niet verder springen dan je polsstok lang is. Dus wat dat betreft zien wij dan uit naar de uitkomsten van dat onderzoek. En het piketpaaltje over kosten hebben we al geslagen dus met deze randvoorwaarden zullen wij instemmen met de motie. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Van Nes-de Man van Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. In de brief van het waterschap staat zelfs dat een minimale waking binnen overstortdemper nastreeft van 25 centimeter. Dus zelfs minimaal dus het zou nog meer mogen zijn dus ik zie het probleem van de motie dan niet zo.

De voorzitter: De heer Rottier, SGP.

De heer Rottier: Voorzitter, wij vertegenwoordigen hier de gemeente en onze inwoners, het waterschap is een ander lichaam. Dus wij worden geacht om alle belangen te wegen en daarbij vanuit onze eigen optiek dat te wegen. Dus daarom moeten wij kritisch zijn op wat het waterschap zegt. En er is net al opgemerkt, het waterschap moet ook gewoon zelf hard genoeg pompen om te zorgen dat het water niet zo hoog komt te staan. Dus dat is de uitleg richting mevrouw Van Nes-de Man.

De voorzitter: Kijk aan. De heer Alkema van de ChristenUnie.

De heer Alkema: Ja, deze laatste opmerking die triggert mij wel. Ik denk dat het waterschap ook zijn best doet, maar daar zit ik hier niet voor. Maar ik weet wel, en dat heb ik ook aangehaald in mijn bijdrage, dat watergangen, zo noemen ze die officieel, dat zijn oude normeringen. En we hebben te maken, zoals de VVD ook al heeft gezegd, met veel meer en intensievere neerslag. Die watergangen worden niet zomaar aangepast aan de normering die we nu zouden willen hebben. En die nieuwe normeringen die zijn er ook. Dat is eigenlijk wat ik nog wel even kwijt wilde aan de SGP.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan wethouder Meij om namens het college te reageren in tweede termijn.

De heer Meij: Ja, dank u, voorzitter. Ja, nogmaals dank aan alle fracties voor de complimenten voor het plan in grote lijn. En u heeft een aantal accenten gelegd die ook inderdaad belangrijk zijn. We gaan gewoon samen met het waterschap kijken waar het mogelijk is. En ik ben er bijna zeker van dat we er ook uit gaan komen en

dat we in '24 ook gaan informeren wat eruit gekomen is en wat we op dat moment ook daarna gaan doen. Mevrouw Dirks vroeg nog, toch dat verschil waarom het waterschap dan zo specifiek op die 25 centimeter vraagt, dat was uw vraag. Ik kan alleen maar zeggen dat het hele proces zeg maar van dat hele programma helemaal met het waterschap besproken is. En dan stuur je het natuurlijk nog een keer in concept op naar het waterschap en toen kregen wij deze brief. Dus we gaan ook dat gesprek nu aan want we hebben ook gezegd, we gaan het ook monitoren, we gaan ook kijken of het mogelijk is. Maar in dat proces ervoor is dat niet direct aan de orde geweest. Dus het kan een ... Het kan natuurlijk een nieuwe manier van denken zijn bij het waterschap. Het is natuurlijk wel zo dat wij in Ridderkerk veel rioolvreemd water afleveren aan het gemeen van het waterschap. Maar ik zei ook net, Ridderkerk ligt laag dus dat gebeurt daarom misschien ook sneller. Maar we gaan gewoon in overleg en ik weet zeker, dat overleg is gewoon heel constructief geweest de afgelopen jaren, daar gaan we ook met elkaar gewoon uitkomen. Ja, volgens mij heb ik dan alle vragen beantwoord, voorzitter.

De voorzitter: Dat gezegd hebbende kunnen wij overgaan tot besluitvorming rondom dit Programma Stedelijk Water 2023-2027. Dat doen we aan de lijn van drie besluiten. Als eerste op het raadsvoorstel en daarna twee moties. Als eerste ten aanzien van het raadsvoorstel, heeft er iemand behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Is er iemand tegen het raadsvoorstel en de besluitvorming eraan verbonden? Dat is niet het geval. Zodat ik ook hier unaniem instemming concludeer. Dan gaan we vervolgens over tot de moties die voorliggen. De eerste motie die in stemming komt is de motie, tegengaan rioolvreemd water. En een korte samenvatting, het college wordt verzocht samen met het waterschap de oorzaken van het relatief hoge aanbod van rioolvreemd water te onderzoeken en daarbij na te gaan wat gedaan kan worden om instromend water uit sloten tegen te gaan. Als eerste de vraag of daar stemverklaringen voor zijn? Dat is niet het geval. Dan ga ik u, en dan moet u even opletten, nu vragen of er voorstemmers zijn op deze motie? Ik zie de fractie van de SGP voorstemmen, de fractie van de PvdA-GroenLinks, Burger op 1, VVD, Echt voor Ridderkerk, 18PLUS, Leefbaar Ridderkerk, CDA en ook de ChristenUnie dus daarmee unaniem aangenomen. Dan gaan we vervolgens naar de tweede motie, ingediend door Burger op 1 onder de intrigerende titel, motie eendentrap. Met gewijzigde verzoek aan het college. Ik hoef dat denk ik niet te herhalen, dat is allemaal gevoeglijk gebleken in de beraadslaging. Ook daarbij de vraag of er een stemverklaring is rondom deze motie? Dat is niet het geval. Mag ik de handen zien van degenen die per fractie voor zijn ten aanzien van deze motie? Ik noteer SGP, PvdA-GroenLinks, Burger op 1, VVD, CDA en ChristenUnie. Dan wordt het natuurlijk nu eventjes de rekenmachine aan, 5, 7, 8 en 9 is 17 op 29 en daarmee is deze motie aangenomen. In verhouding 17-10 inderdaad, dat klopt.

De voorzitter: Dan gaan wij met elkaar door naar agendapunt 8 maar dat hebben we met elkaar al eerder behandeld dus dat hoeft niet meer. Dat is mooi. En ik moet natuurlijk nog een klap geven met die hamer, krijg ik volgens mij even uit mijn ooghoeken mee. Helemaal terecht.

9. Rechtmatigheid Jaarstukken 2022

De voorzitter: Wij gaan over tot de rechtmatigheid van de Jaarstukken 2022. Dat ligt ter, moet ik even kijken naar mijn papierwinkel, volgens mij ter vaststelling voor. Dat is het geval. Is dat nog steeds het geval? Ja. Zijn er stemverklaringen? Een stemverklaring van de heer Kloos, Echt voor Ridderkerk. Gaat uw gang.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Echt voor Ridderkerk gaat akkoord met het voorstel, maar wij gaan ervan uit dat het college het bedrag van ruim een tiende miljoen duidelijk weten te krijgen de komende jaren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er tegenstemmers op dit raadsvoorstel? Dat is niet het geval. Daarmee is het unaniem aangenomen.

10. Aanvraag Vangnetuitkering 2022

De voorzitter: En gaan wij over tot het volgende agendapunt, aanvraag Vangnetuitkering 2022. Dat staat ter debat geagendeerd. Eerste termijn maximaal twee minuten, totaal vijf minuten. En ik dacht begrepen te hebben dat vooralsnog de enige spreker daarvoor de PvdA zou zijn maar ik leg het ook graag in uw midden neer of er nog andere sprekers zijn? Nee? Dan geef ik het woord aan de fractie van de PvdA-GroenLinks en dat is de heer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u, voorzitter. Omdat mevrouw Ripmeester er niet is wil ik het beperken tot een stemverklaring. We stemmen in met de aanvraag Vangnetuitkering. Ook al missen we in de aanvraag het effect van de onrust door de BAR-ontvlechting op het personeelsverloop in het sociale domein en op de te behalen resultaten. Dank u wel.

De voorzitter: De vervolgvraag daaraan verbonden of er nog andere stemverklaringen zijn? Zijn er tegenstemmers op dit voorstel? Niet het geval. Unaniem aangenomen.

11. Normenkader, nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik, Control jaarplan VIC 2023, Frauderisicoanalyse en controleprotocol 2023-2024

De voorzitter: Dan komen we vervolgens aan agendapunt 11. Dat is een hele lange titel maar ik noem hem toch maar even. Normenkader, nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik, Control jaarplan VIC 2023, frauderisicoanalyse en controleprotocol 2023-2024. Ter vaststelling geagendeerd. Zijn er stemverklaringen? Dat is niet het geval. Zijn er tegenstemmers op dit raadsvoorstel? Ook niet het geval. Unaniem aangenomen.

12. Aanwijzing burgemeester als lid algemeen bestuur Metropoolregio Rotterdam Den Haag

De voorzitter: Dan komen we bij agendapunt 12. Aanwijzing van de burgemeester als lid algemeen bestuur Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Ter vaststelling geagendeerd. Is er iemand die een stemverklaring wil afgeven? Niet het geval. Zijn er tegenstanders van dit voorstel? Ook niet het geval. Unaniem aangenomen.

Sluiting

De voorzitter: Dan is het volgens mijn beste weten zo ongeveer het moment daar dat wij komen aan het einde van deze raadsvergadering. Ik dank u allen voor dit vlotte verloop van deze raadsvergadering maar tegelijkertijd ook voor de mooie besprekingen die daaraan verbonden waren. U kunt beneden, zoals dat ook te doen gebruikelijk is, een hapje en een drankje krijgen. Maak daar gebruik van. Maar niet nadat u uw spullen heeft meegenomen want deze ruimte wordt hermetisch afgesloten en anders is het misschien wel erg lang wachten tot morgen. Dan wens ik u een fijne avond en wel thuis, ook voor de kijkers thuis. Ik sluit hierbij de vergadering.